

**Әлеуметтік-эмоционалды
дағдыларды дамытуға
арналған дидактикалық
ойындар картотекасы
№1**

«Жыл мезгілдері»

1

Мақсаты: Мезгіл өзгерістерін ажырата алады

Ойын барысы: Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктен тұрады, әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар.

Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып шығады. (мысалы: қыс мезгіліне қар, шырша, аққалат. б.)

Қайсысы қайда тіршілік етеді

2

Мақсаты: жануарларды ұқсас белгілеріне қарай таба алады, тіршілік орындарын атап ажырата алады.

ойын барысы: әр түрлі жануарлар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінін сұралады. Оларды немен қоректенетінін айтқызады.

Балалардың сөздік қорына жаңа сөздер еңгізу үшін тапсырманы түрлендіруге болады. Олар туралы білетін тақпақтарын сұрайды.

3

«Не артық»

Мақсаты: Рәміз атауларын біледі

Шарты: суреттердің арасынын артығын табады, қалған суреттерді атап, сипаттайды

4

Қалай дыбыстайды?»

Мақсаты: жануарлардың дыбыстарын ажырата алады

Шарты: жануарлардың дыбыстарын тыңдатып, ненің дыбысы екененін тапқызу.

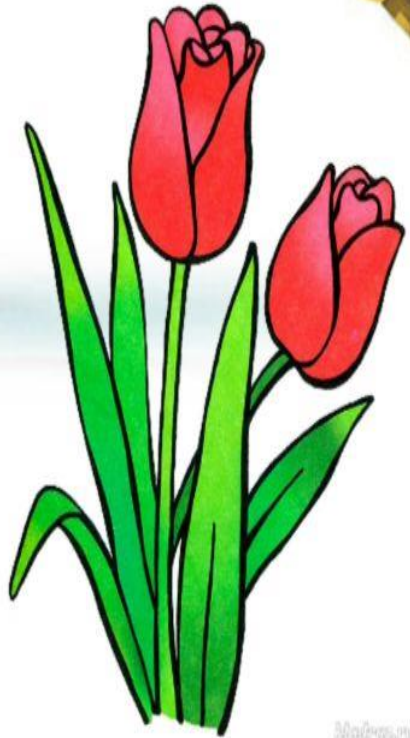

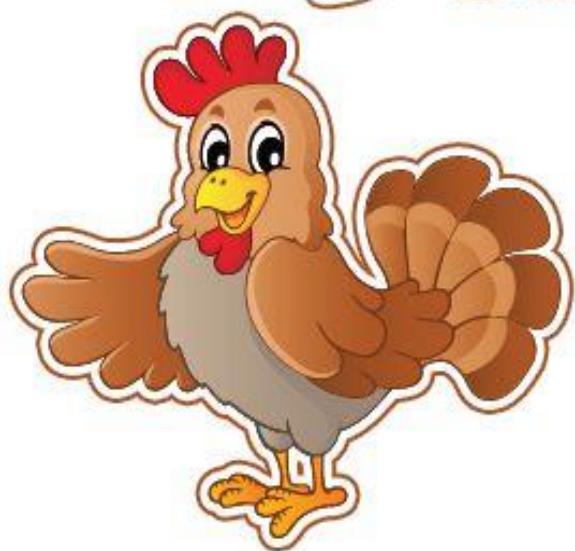
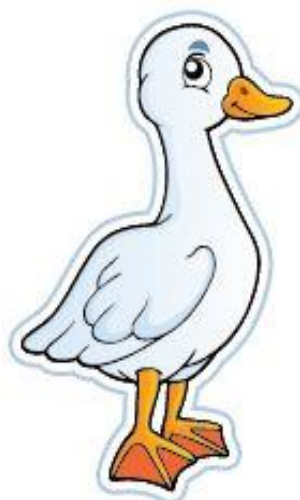
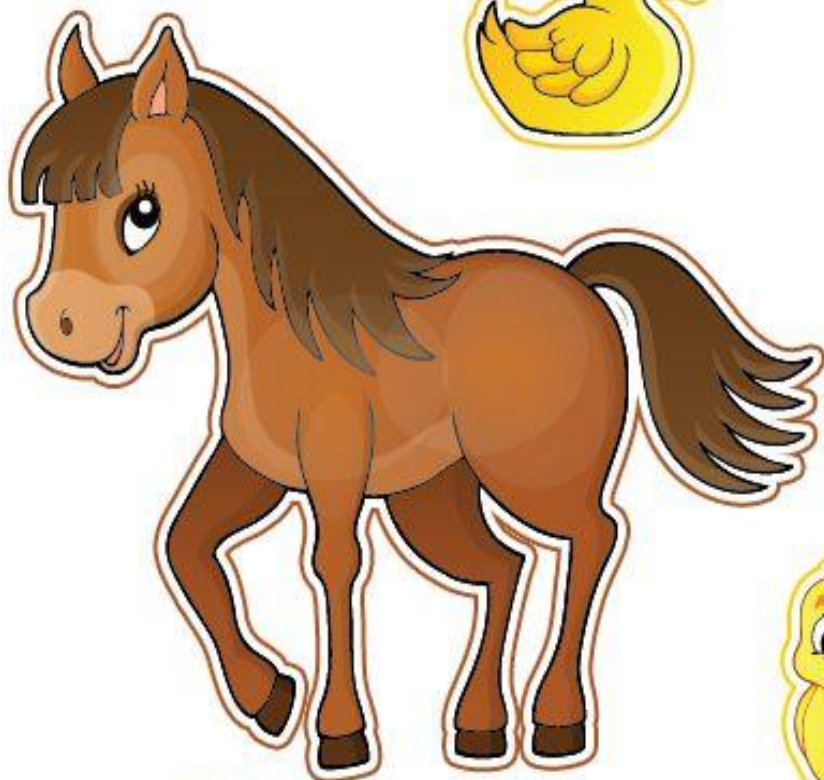
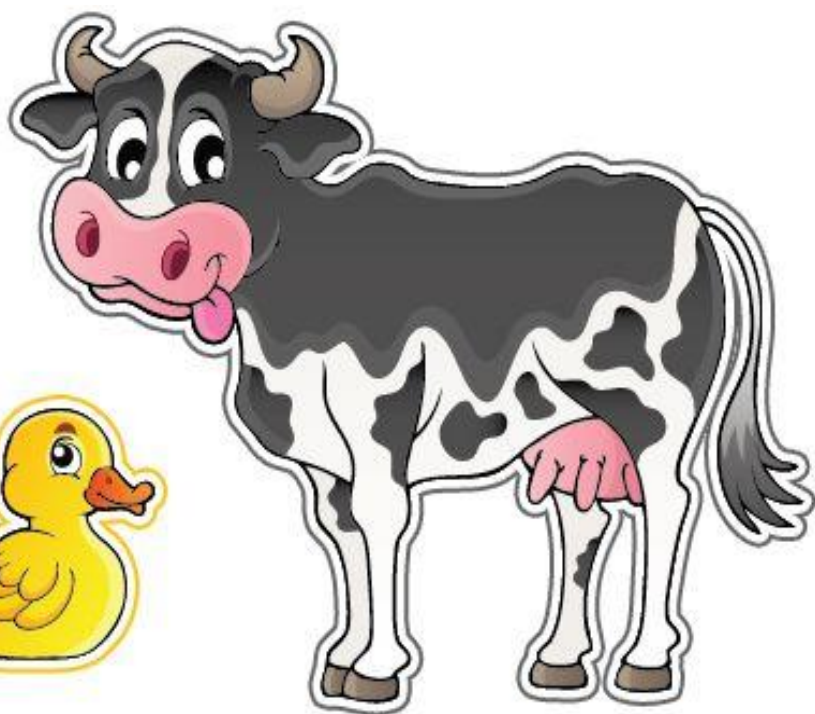
Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы,
Ерліктің дастаны,
Еліміз қарама!
Емелден ер деген,
Дарымыз шықты ғой,
Намысым бермеген,
Қазағым мықты ғой!

Қайырмасы:
Менің елім, менің елім,
Гүлің болып өгілсемің,
Жырым болып төгілсемің, елім!
Туған жерім менің - Қазақстаным!

Ұрпаққа жол шаңың,
Көң байтақ жерім бар,
Бірлігі жарасқан,
Тәуелсіз елім бар,
Қарсы алған ұяңдыты,
Мәңгілік досыңдай,
Біздің ел бақыты,
Біздің ел осындай!

Қайырмасы:
Менің елім, менің елім,
Гүлің болып өгілсемің,
Жырым болып төгілсемің, елім!
Туған жерім менің - Қазақстаным!

5

«Қолғап»

Мақсаты: қысқы киімдер туралы білімдері кеңейеді

Шарты: қолғаптардың жұбын табады

6

«Қандай көлік»

Мақсаты: көліктердің не үшін керектігін баяндайды

Шарты: көліктердің суреттерін көрсетіп, оның не үшін керектігін анықтайды

«Нан дастарханға қалай келеді?»

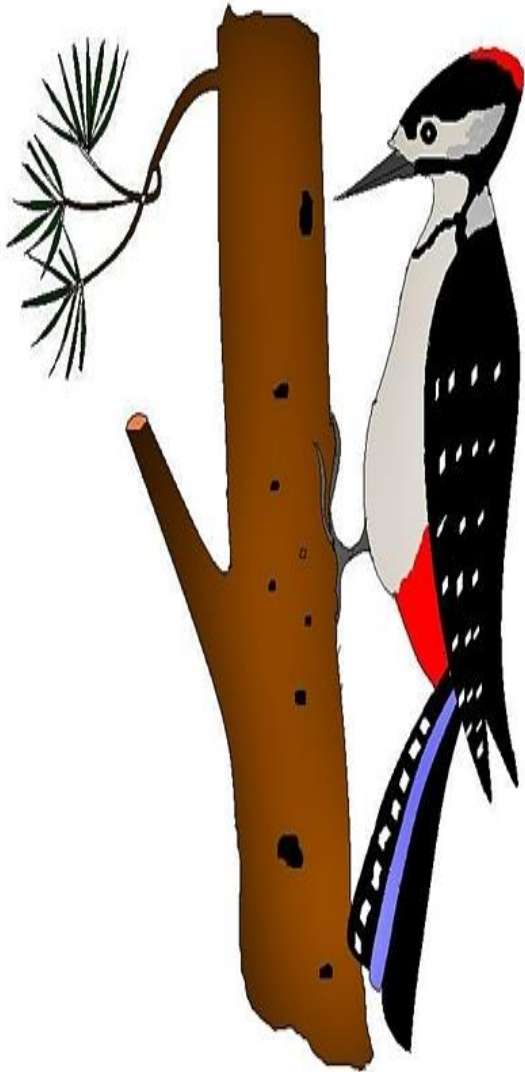
Мақсаты: Бидайдың қалай өсетінімен танысады, диқаншылардың еңбегін бағалауды біледі

Ойын шарты: Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып, қажетті суреттермен толықтыру.

«Бұл қандай құс?»

Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстарды суреттей алады

Ойын барысы: Жүргізуші қарлығаш пен тоқылдақтың суреттерін балаларға көрсетіп, әр қайсының ерекшелігін суреттеп беруді ұсынады. Балалар бұл құстардың ерекшелігін суреттеп, аттарын атайды. Бұл құстарды тағы қалай атауға болады? Олардың қандай пайдасы бар? (тоқылдақ орман дәргері, қарлығаш адамның досы)

«Жалпы атауын ата»

Мақсаты: Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шеше алады

Тапқырлыққа үйренеді

ойын барысы: Балаларға әртүрлі суреттер беріледі, сол суреттің ішінен бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды

мысалы: ыдыстар, ойыншықтар, жануарлар.

«Құстарға қалай көмектесеміз?»

Мақсаты: Құстар туралы жалпы түсінік қалыптасқан, құстардың бейнесін сипаттауға үйренеді

Ойын шарты: суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады. - Қыстап қалатын құстарға қалай көмектесеміз?

- Құстар ұяны не үшін салады?

- Құстардың денесін не жауып тұрады?

Happy Father's Day
Created by www.walkson.com (May/14/14)

11

«Кімге не керек?»

Мақсаты: Мамандық иелерімен танысады, әр мамандықтың қажеттілігін түсінеді. Адам еңбегін бағалауға үйренеді
Ойын шарты: суреттегі мамандықтарды атау және оларға жұмыс барысында қандай құралдар керек екеннің табады.

12

«Гүлдерді күтеміз»

Мақсаты: гүлдер туралы жалпы түсінік бар, гүлдердің күтімімен танысады.

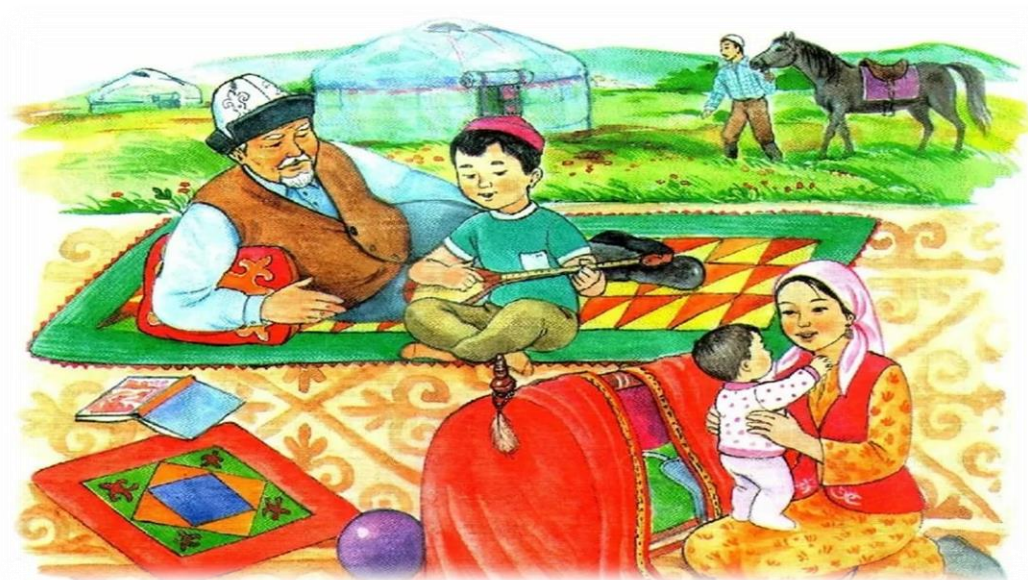
Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету.

**Әлеуметтік-эмоционалды
дағдыларды дамытуға
арналған дидактикалық ойын
картотекасы
№2**

№ 1

Дидактикалық ойын: “Сиқырлы суреттер”

Мақсаты: Балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту.

Шарты: Балалар алдарындағы үлгі бойынша бөлінділерден сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну.

№ 2

Дидактикалық ойын: «Бақта ма, бақшада ма?»

Мақсаты: Жемістер мен көкөністер туралы мағлұмат беру. Олардың айырмашылықтарын түсіндіру

Шарты: Тәрбиеші балаларға жемістер мен көкөністердің суреттерін көрсету арқылы олардың атауларын айтқызады. Сонан соң көкөністердің жерде, жемістердің талда өсетінін түсіндіру арқылы сұрақтар қойып, балалардың ойынға қызығушылықпен қатыстырады

№3

Дидактикалық ойын: «Бұлар нелер? Бір сөзбен ата»

Мақсаты: Әрбір карточкада бейнеленген суреттерді, ортақ сөзбен атауға үйрету.

Шарты: Балаларға суреттер көрсету арқылы олардың атауларын және оларға қандай ортақ сөз айтуға болатынын айту.

№ 4

Дидактикалық ойын: «Ажырат»

Мақсаты: Жыл мезгілдері бойынша киімдерді ажырата білуді үйренеді.

Шарты: жыл мезгілінің ауа-райына байланысты киетін киімдерді тауып, қажетті суретті мезгілге сәйкес орналастыру керек

№ 5

Дидактикалық ойын: «Кімге не керек?»

Мақсаты: Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету

Шарты: Тәрбиеші тақтаға әр түрлі мамандық иелерінің суретін орналастырады. Үстел үстінде мамандықтарға қажетті құрал жабдықтар бейнеленген кәртішкелер. Тәрбиеші осы бейнеленген карточкаларды сәйкестендіріп, өз мамандық иелерінің қарындашпен қосу керектігін түсіндіреді.
М/ы: тігіншіге-ине, құрылысшыға-қалақ, мұғалімге-кітап т.б

№ 6

Дидактикалық ойын: «Ертегі желісі бойынша бір ертегі кейіпкерлерін тап»

Мақсаты: Есте сақтау, еске түсірц қабілеттерін нығайту.

Шарты: Тәрбиеші қағаз бетіне бейнеленген әр түрлі ертегі кейіпкерлерін ұсынады. Балалар кейіпкерлер бойынша қандай ертегіні екенің тауып, ертегіні естеріне түсіру қажет. Түрлі ертегі кейіпкерлерінің суреттері бойынша кескінделген суретті құрастырады. Қай ертегі кейіпкері екенін, ертегі екенін тауып айтады.

№ 7

Дидактикалық ойын: “Үй жануарлары және олардың төлдері”

Мақсаты: Ойын арқылы танымдық, есте сақтау қабілетін дамыту. Балаларды үй жануарларына деген сүйіспеншілігіне арттыру арқылы үй жануарларына қамқорлық жасауға тәрбиелеу.

Шарты: Балалар алдымыздағы тақтада әр түрлі түстермен берілген ұяшықтар бар. Осы ұяшықтардың түсі дұрыс тауып айтылса, оның артынан жасырылған үй жануарлары шығады. Үй жануарларын дұрыс тауып, төлдерін дұрыстап атап, көрсету керек .

№ 8

Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қапшық»

Мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету.

Көрнекіліктер: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар.

Ойынның барысы: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.

№ 9

Дидактикалық ойын: «Болады болмайды»

Мақсаты: Әдептілік қарым-қатынас мәдениеті мен сыпайылық дағдыларын қалыптастыру. Жаман әдеттен аулақ болуға, көргенін ажыратып, әңгімелей білуге үйрету. Балалар берілген суреттердің мазмұнына сәйкес жаман, жақсы істерді ажыратады және ол неге жаман, жақсы іс-әрекеттер екенін түсіндіреді..

Шарты: Жақсы және жасауға болмайтын суреттерді тауып, ажыратып, айтып беру

№ 10

Дидактикалық ойын: « Ұлттық киімдерді ата»

Мақсаты: Балалардың ұлттық киім туралы, олардың атауы мен қолдануы туралы түсініктерін қалыптастыру. Балаларды қарапайым заттардың қай жыл мезгілдерінде киетінін немесе мезгілге байланысты дұрыс киіне білуге, киім бөліктерін дұрыс атай білуге үйрету.

Шарты: Қазақтың ұлттық киімдерін ажыратып, атап беру.

№ 11

Дидактикалық ойын: «Жылдам ойла»

Мақсаты: Қыз бала мен ұл баланың ойыншықтарын атап, ажырата білуге үйрету

Шарты: Ұл мен қыздың үлкен суретіне ұшақ, машина, ат, поезд, қуыршақ, үйшік, ыдыс, тарақтын суреттерін атап, ажыратып қыстырғышпен үлкен суретке орналастырады

№ 12

Дидактикалық ойын: «Болады болмайды»

Мақсаты: Әдептілік қарым-қатынас мәдениеті мен сыпайылық дағдыларын қалыптастыру. Жаман әдеттен аулақ болуға, көргенін ажыратып, әңгімелей білуге үйрету.

Шарты: Суреттерді әңгімелей отырып, +, - белгісін көрсетіп, орналастыру.

№ 13

Дидактикалық ойын: «Дене мүшелері»

Мақсаты: Балаларда қоршаған ортада өзін-өзі дұрыс ұстау қабілеттері мен қарым-қатынасын, әлеуметтік мәдениет негіздерін қалыптастыру.

Дене мүшелерін ажыратуға, атауын атауға үйрету.

Шарты: Балалар мен айтқан дене мүшесін кім тез көрсетеді? Қол, саусақтарымыз, аяқ, бас, көз, құлақ, мұрын, шаш қайда деп іс-қимылмен көрсетіп ойнайды.

№ 14

Дидактикалық ойын: «Ертегі желісі бойынша бір ертегі кейіпкерлерін тап»

Мақсаты: Есте сақтау, еске түсірц қабілеттерін нығайту.

Шарты: Тәрбиеші қағаз бетіне бейнеленген әр түрлі ертегі кейіпкерлерін ұсынады. Балалар кейіпкерлер бойынша қандай ертегіні екенің тауып, ертегіні естеріне түсіру қажет, Суретке қарай отырып, қай ертегі кейіпкері екенін айады.

№ 15

Дидактикалық ойын: «Бізге күз не әкелді?»

Мақсаты: Күз бізге не әкелгені туралы білімдерін бекіту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасына пайдасы туралы ұғымдарын бекіту. Ойын арқылы түстерді, жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.

Шарты: суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында олар туралы балалардың білетін тақпақтарын айтқызуға болады.

№ 16

Дидактикалық ойын: «Қайсысы артық?»

Мақсаты: Көру арқылы ойлау қабілеттерін арттыру.

Шарты: Берілген суреттердің ішінен нан өнімдеріне жатпайтын тағам түрлерін шығарып тастаулары керек.

№ 17

Дидактикалық ойын: «Мекеніне апар»

:Мақсаты: Үй жануарларын дала жануарларынан ажырата білуге үйрету. Үй жануарлары мен дала жануарларының қайда тіршілік ететінін білуге үйрету. Балалардың ойлау қабылетін дамыту.

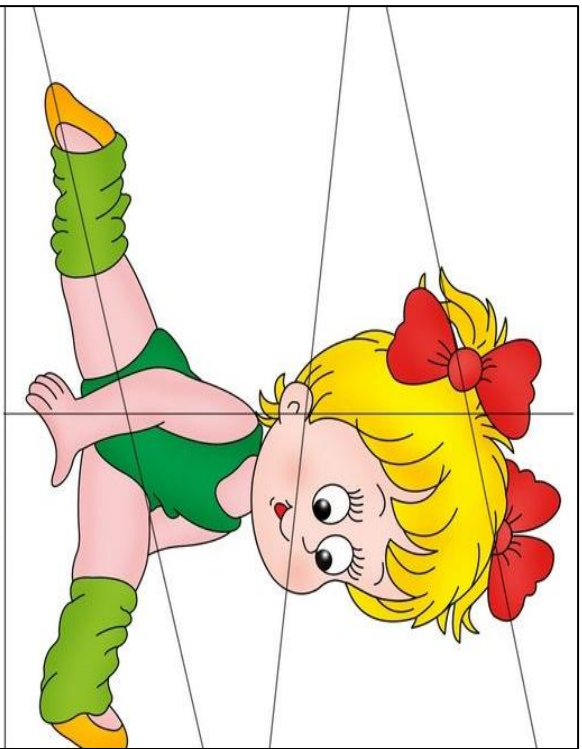
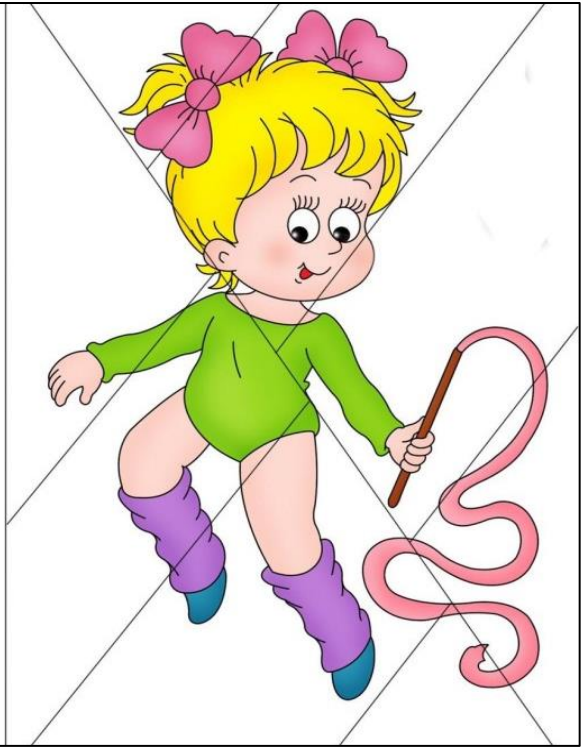
Шарты: Қалтада әр түрлі үй жануарлары мен дала жануарлары салынған аты аталған бала ортаға шығып қалтаға қолын салып бір жануарды алып шығады. Алып шыққан жануардың дала немесе үй жануар екенін айтып, орманға немесе үй қасына қояды.

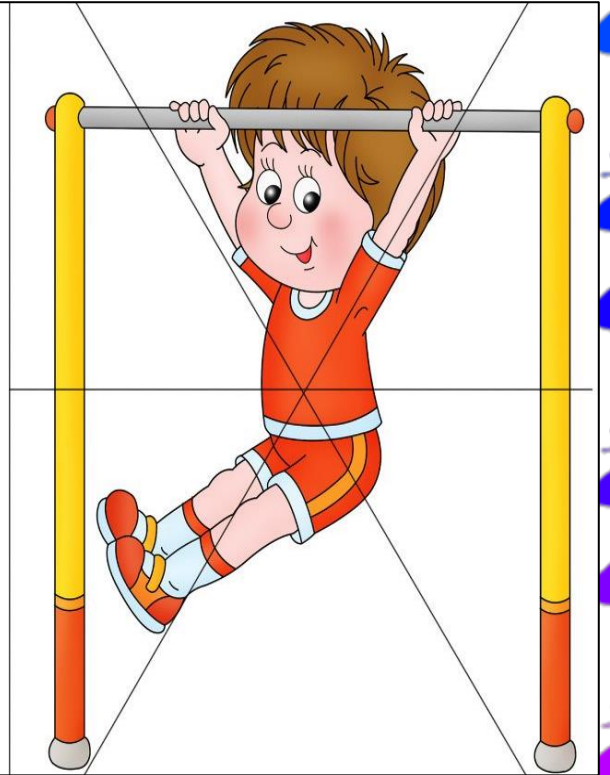
№ 18

Дидактикалық ойын: «Бұл қандай құс?»

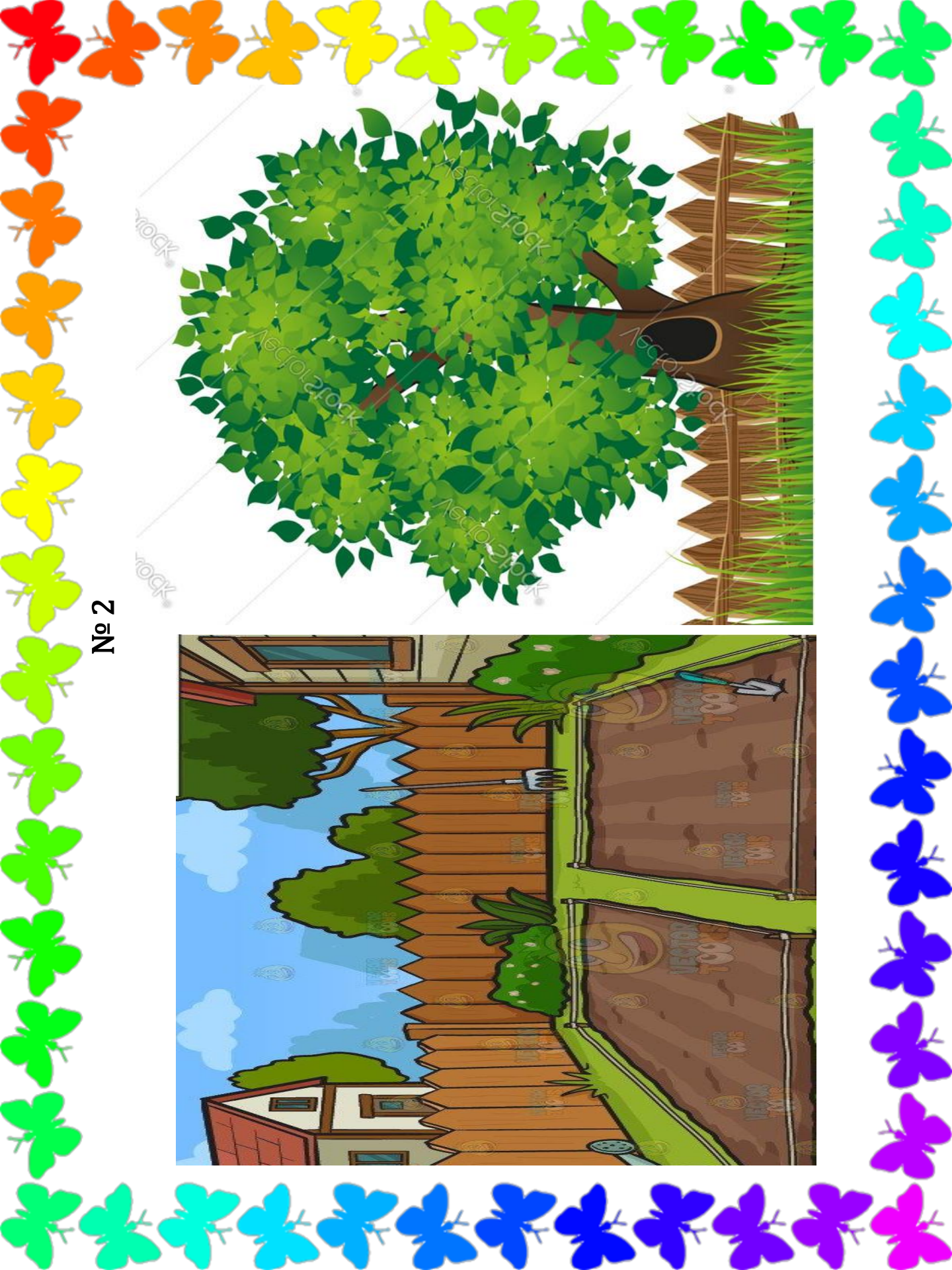
.Мақсаты: Белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу.

Шарты: Жүргізуші қарлығаш пен тоқылдақтың суреттерін балаларға көрсетіп, әр қайсының ерекшелігін суреттеп беруді ұсынады. Балалар бұл құстардың ерекшелігін суреттеп, аттарын атайды. Бұл құстарды тағы қалай атауға болады? Олардың қандай пайдасы бар? (тоқылдақ орман дәргері, қарлығаш адамның досы)

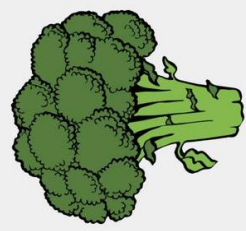
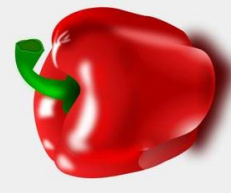
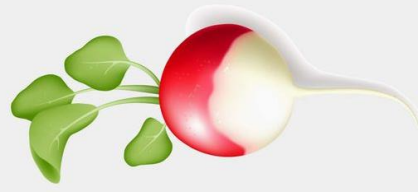
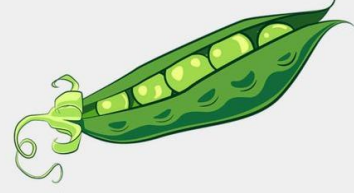
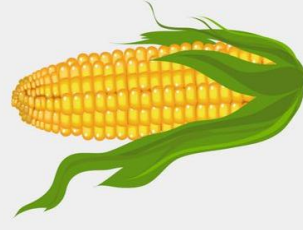

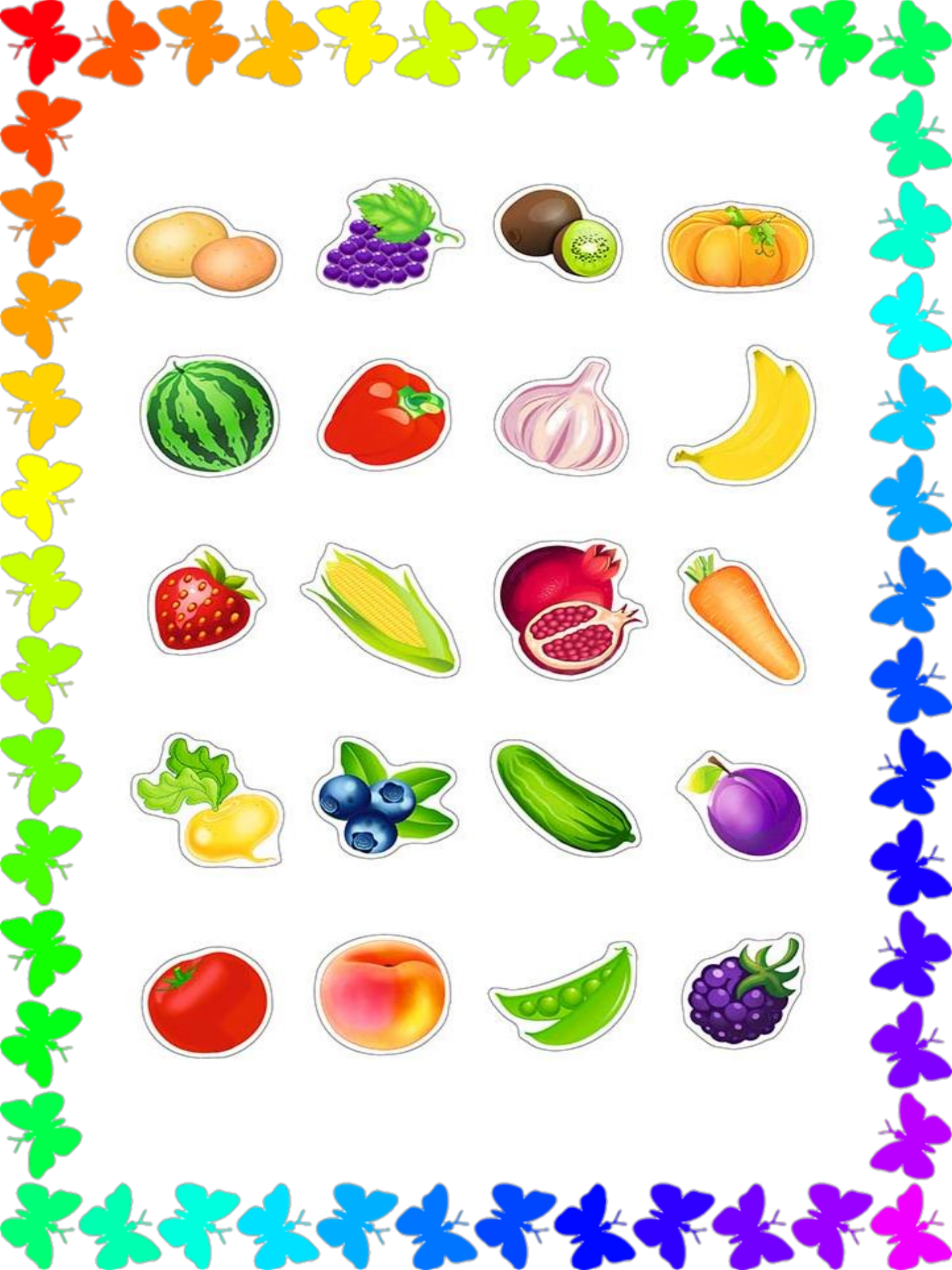

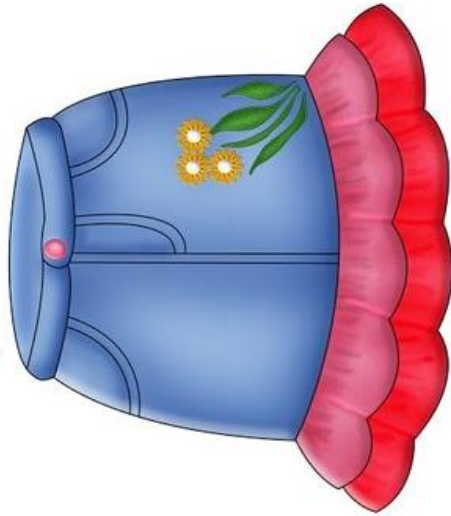
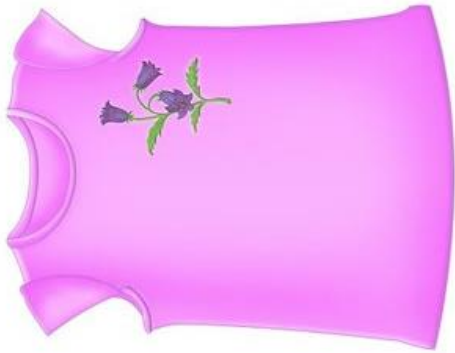
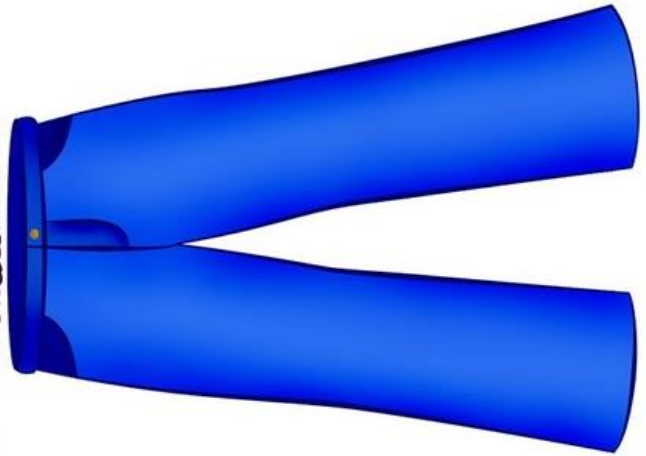
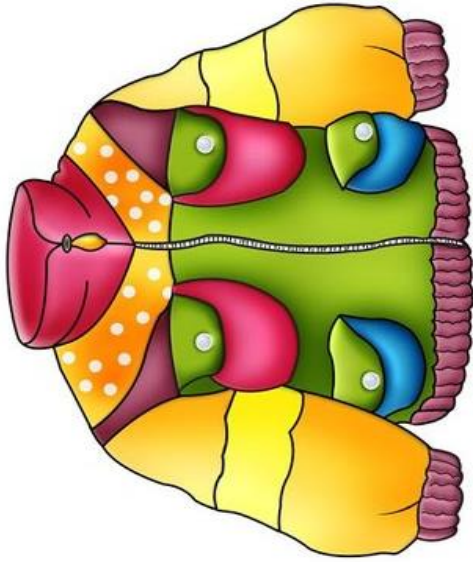
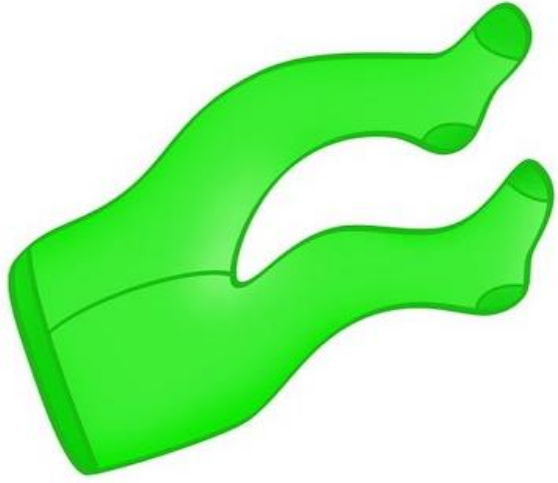
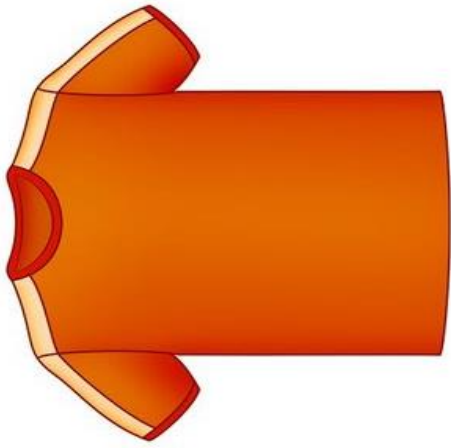
№ 2

№3

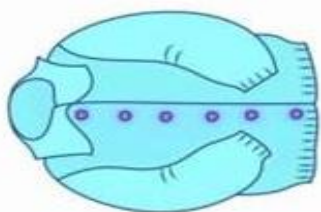

сапоги

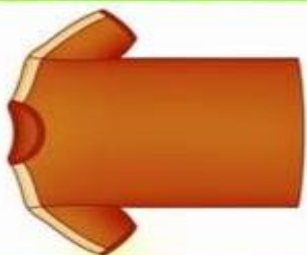
кофта

брюки

перчатки

футболка

куртка

колготки

шапка

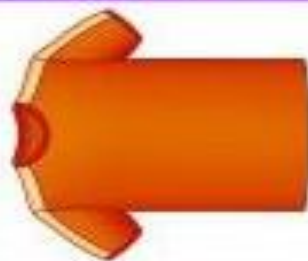
сапоги

свитер

брюки

футболка

**колготки
и носки**

МААМ.RU

варежки

шарф

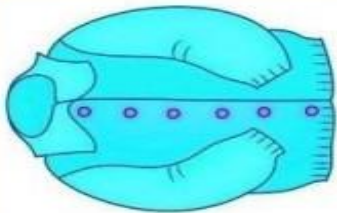
куртка

шапка

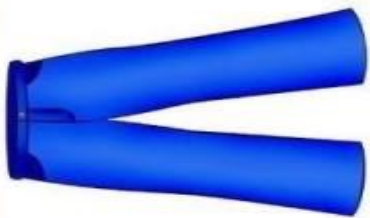
сапоги

кофта

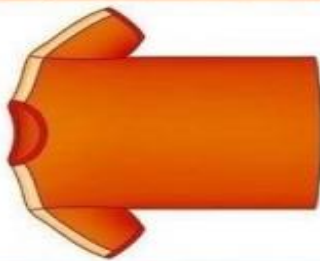
перчатки

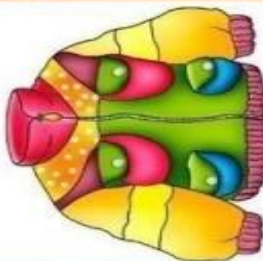
брюки

шарф

футболка

куртка

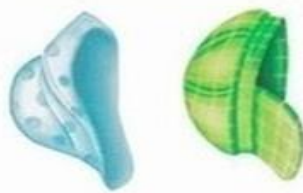

колготки

шапка

**кепка или
панамa**

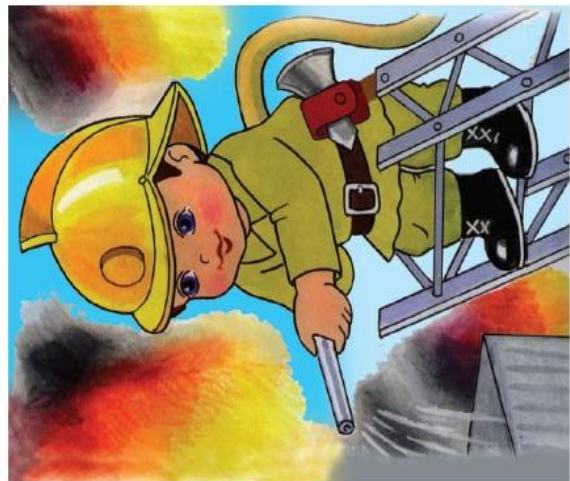
сандали

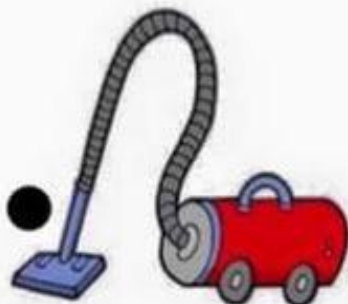

**футболка+
шорты или
платье**

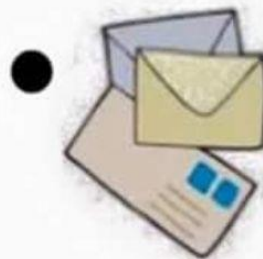

носки

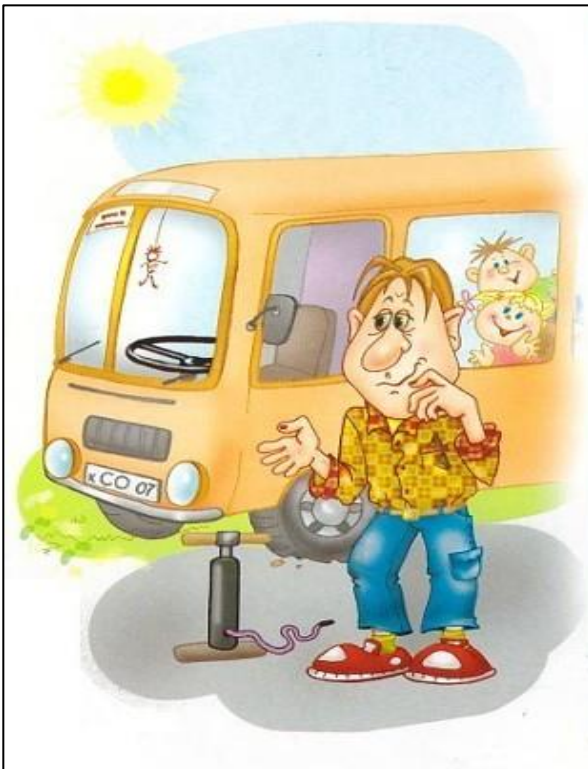
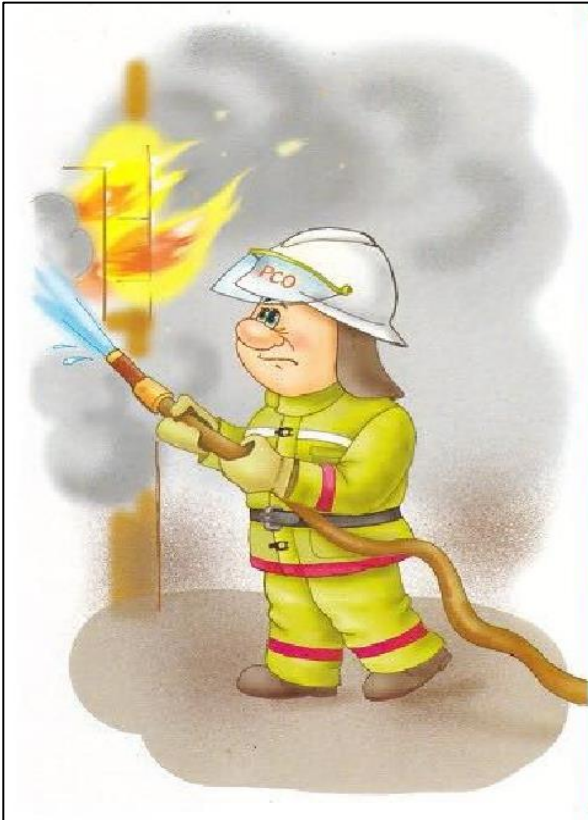

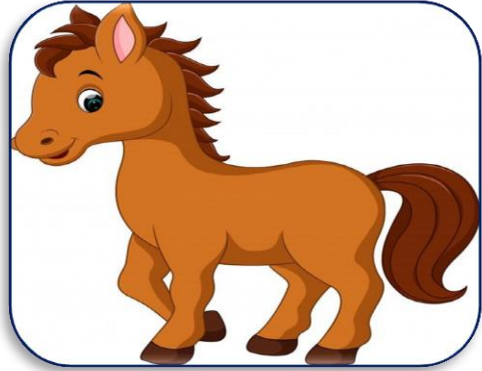
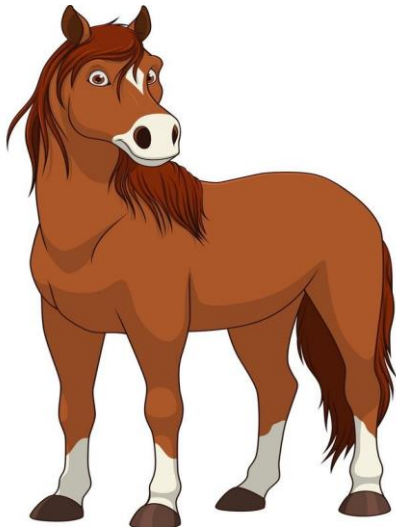

№ 6

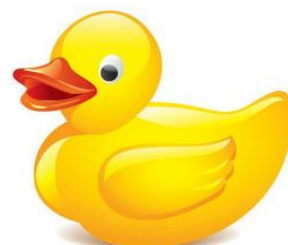
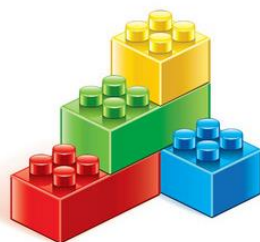

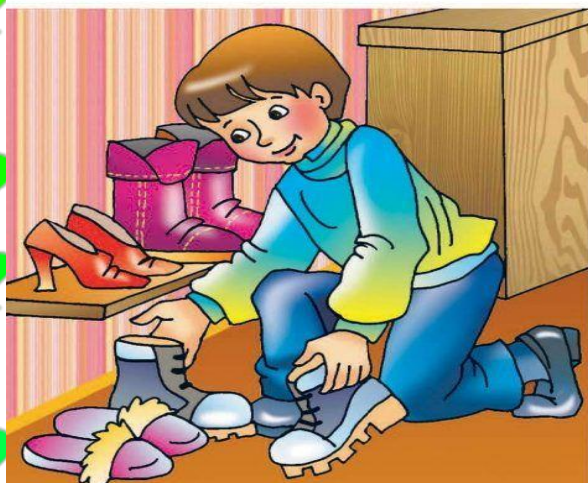
№ 7

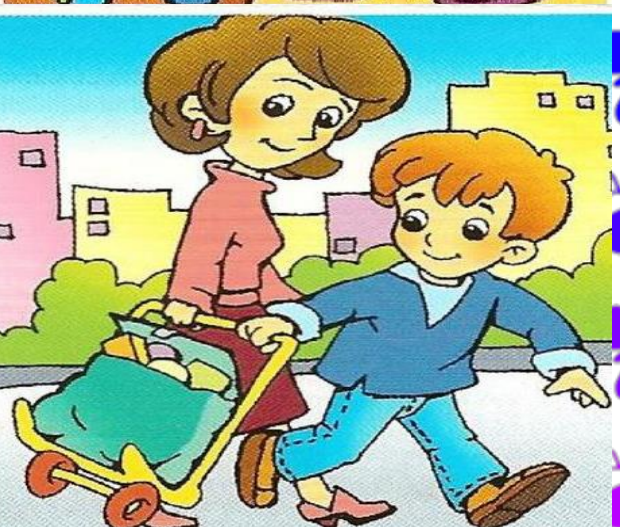
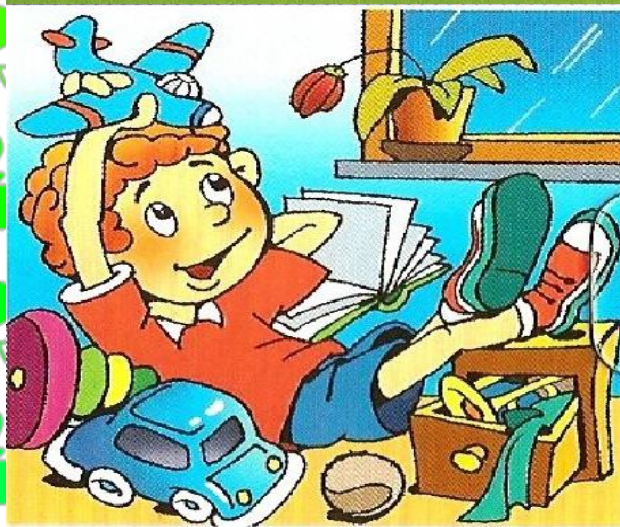
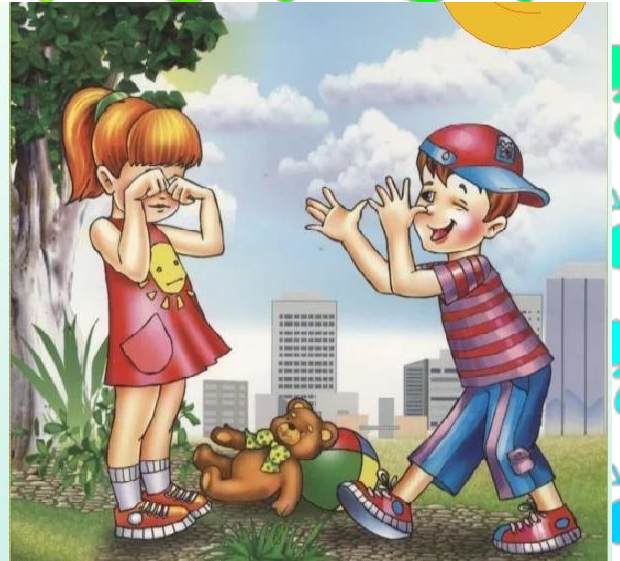

№ 8

Жейде (көйлек)

Шапан

8

© Хамзин Б. Х., 2007

Ішік (тон)

WWW.KAMILA.KZ

Аяқ киімдер
(мәсі, саптама етік)

10

© Хамзин Б. Х., 2007

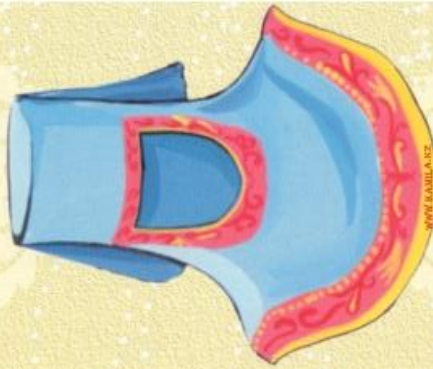
Бас киімдер
(тақия, қалпақ)

WWW.KAMILA.KZ

1

Кимешек

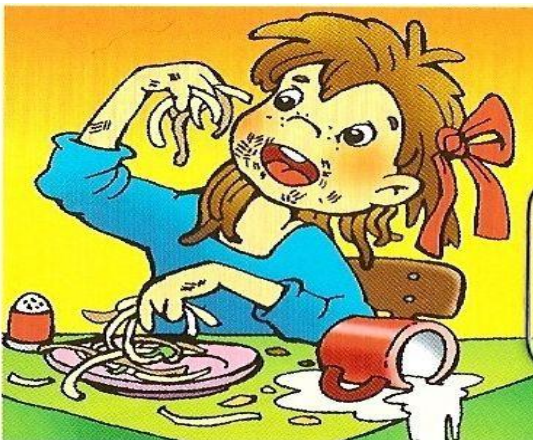
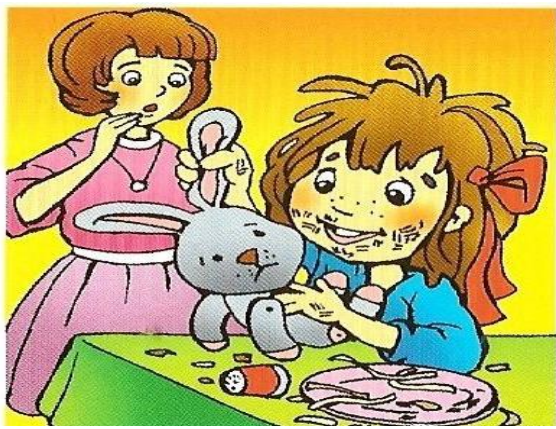

WWW.KAMILA.KZ

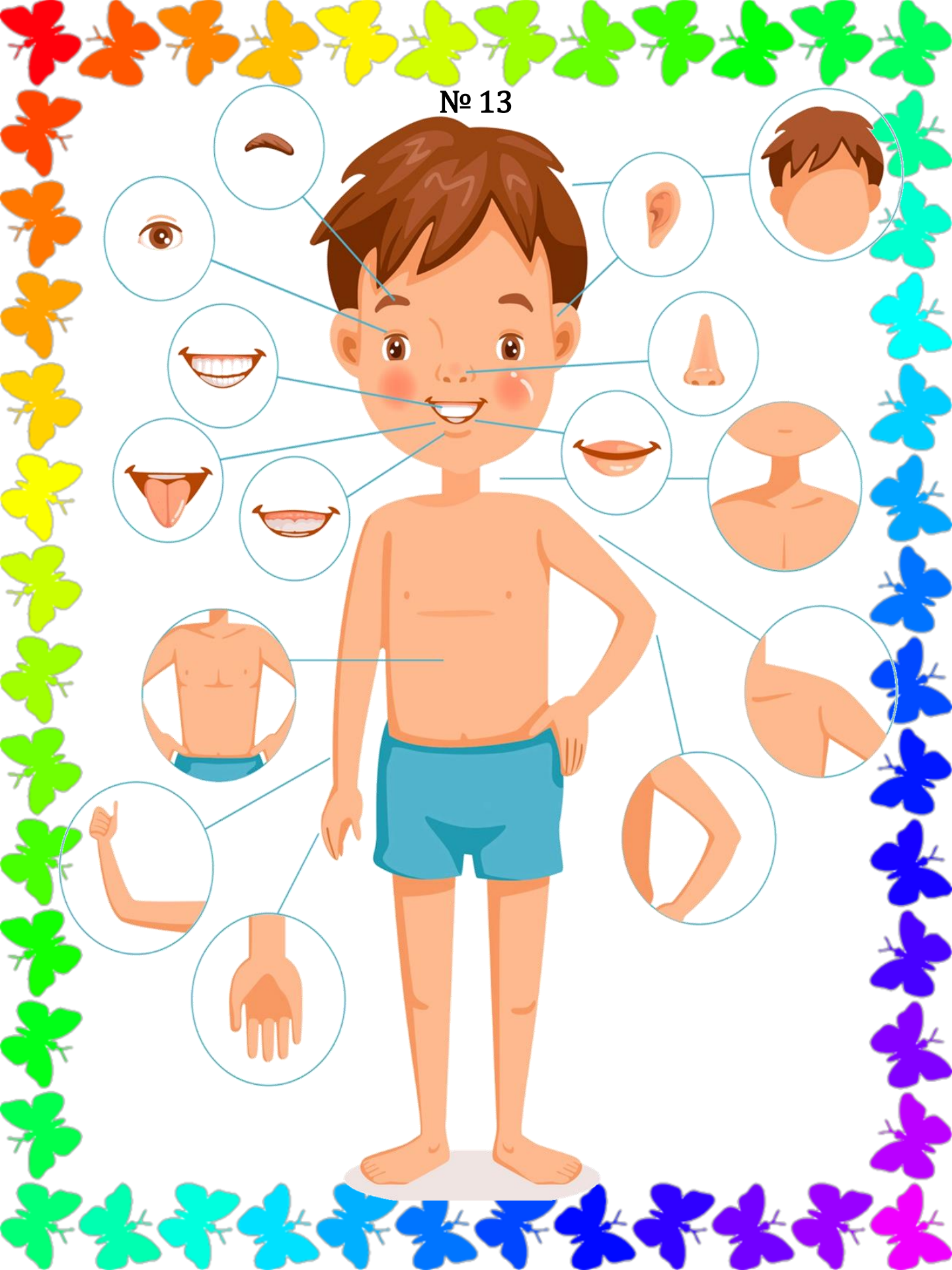
3

© Хамзин Б. Х., 2007

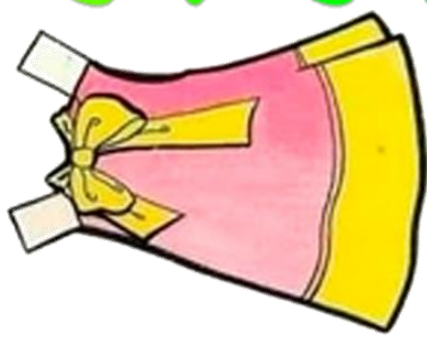
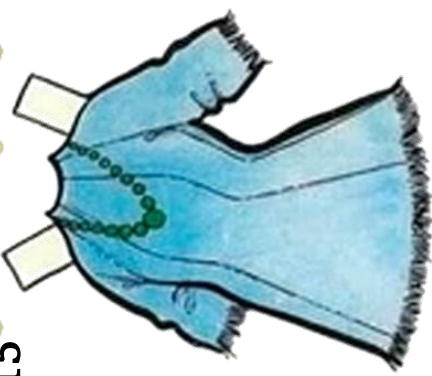
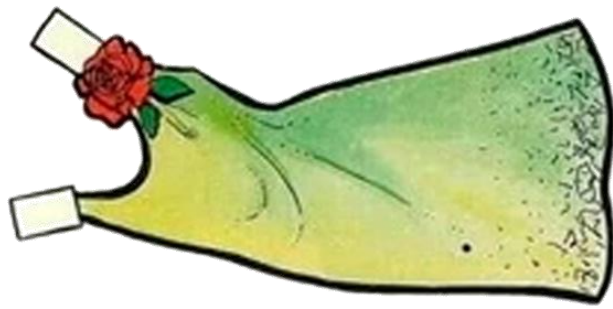
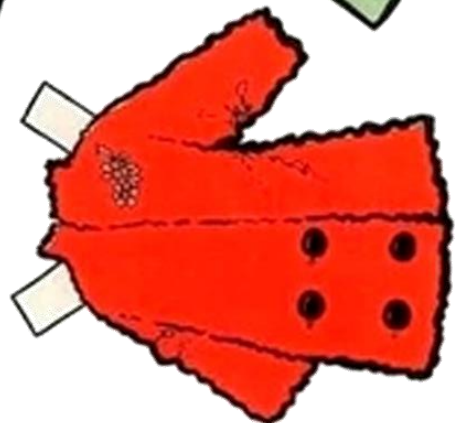
№ 13

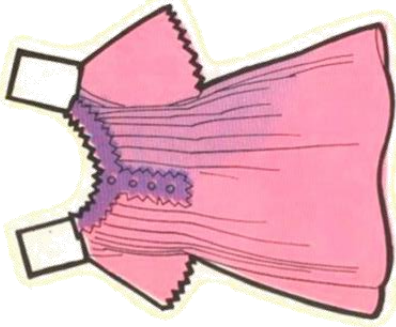
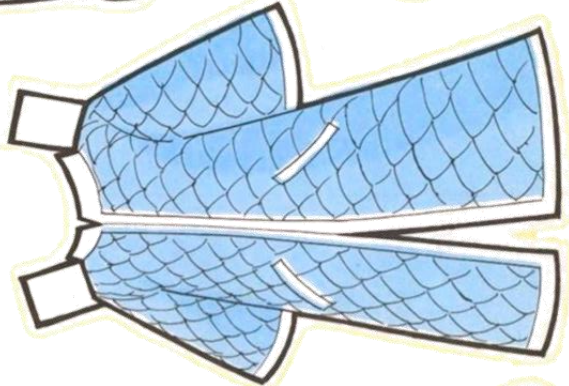
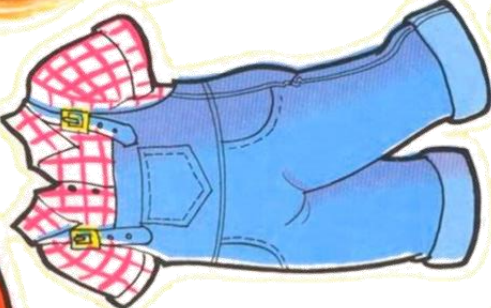

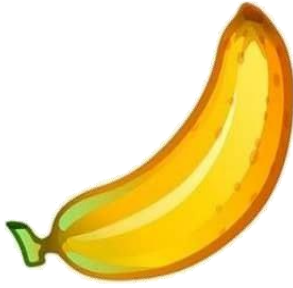
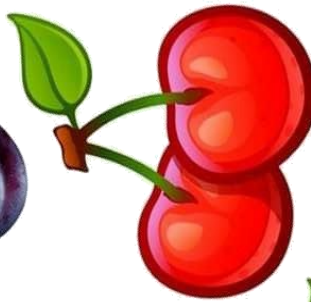
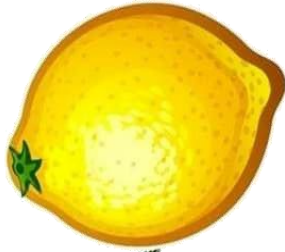
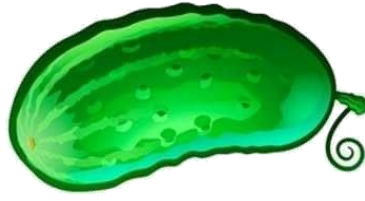

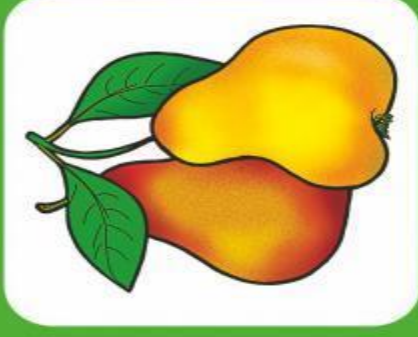
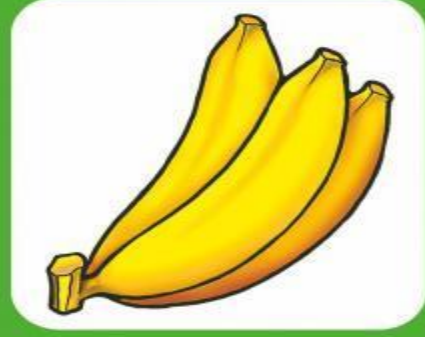
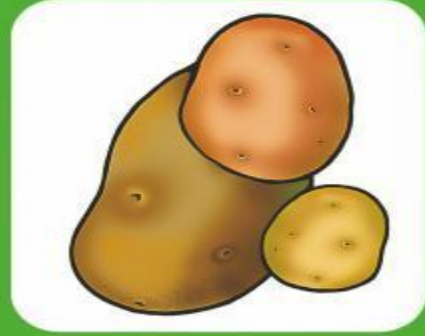
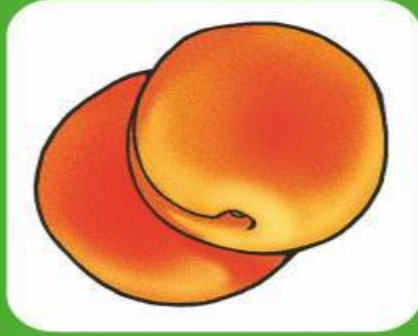
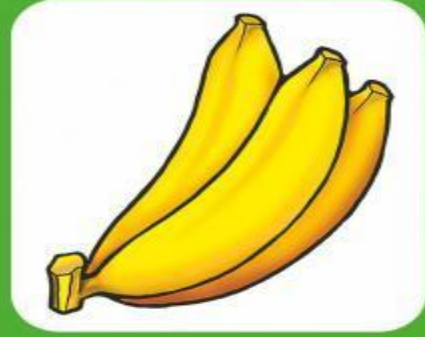
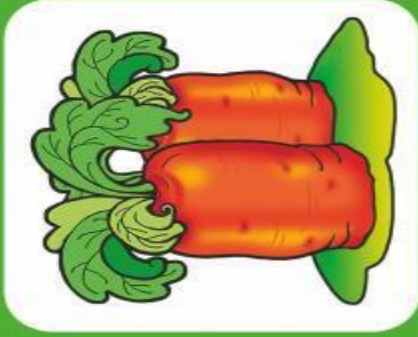
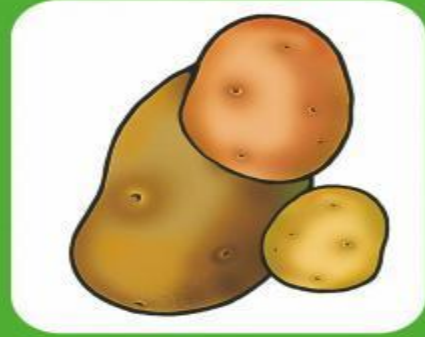

№ 15

№ 18

**Коммуникативтік
дағдыларды дамытуға
арналған дидактикалық
ойындар картотекасы
№1**

1

Дидактикалық ойын: «Жануарларды қалай күту қажет?»

Мақсаты: Балаларды жануарларға қайырымдылықпен қарайды. Үй жануарларын ажыратады.

Ойын шарты: Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.

- Жануарларға қалай қарау керек, қандай қарым-қатынаста болу ережесін құрайық:

Жануарларды жақсы көру керек.

Жануарларды күту керек.

Уақытында тамақтандырып, серуенге шығарып отыру керек.

Олармен ойнау керек.

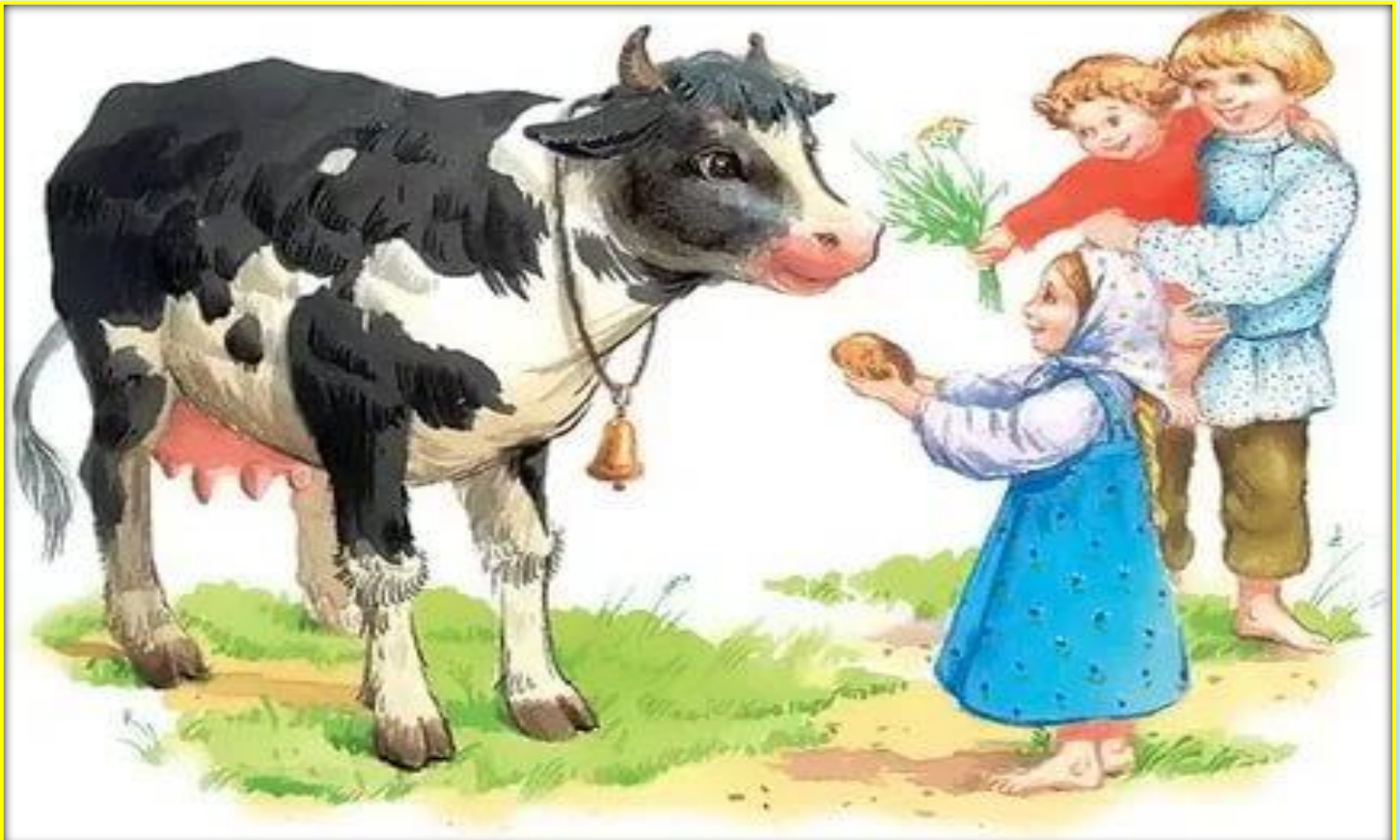
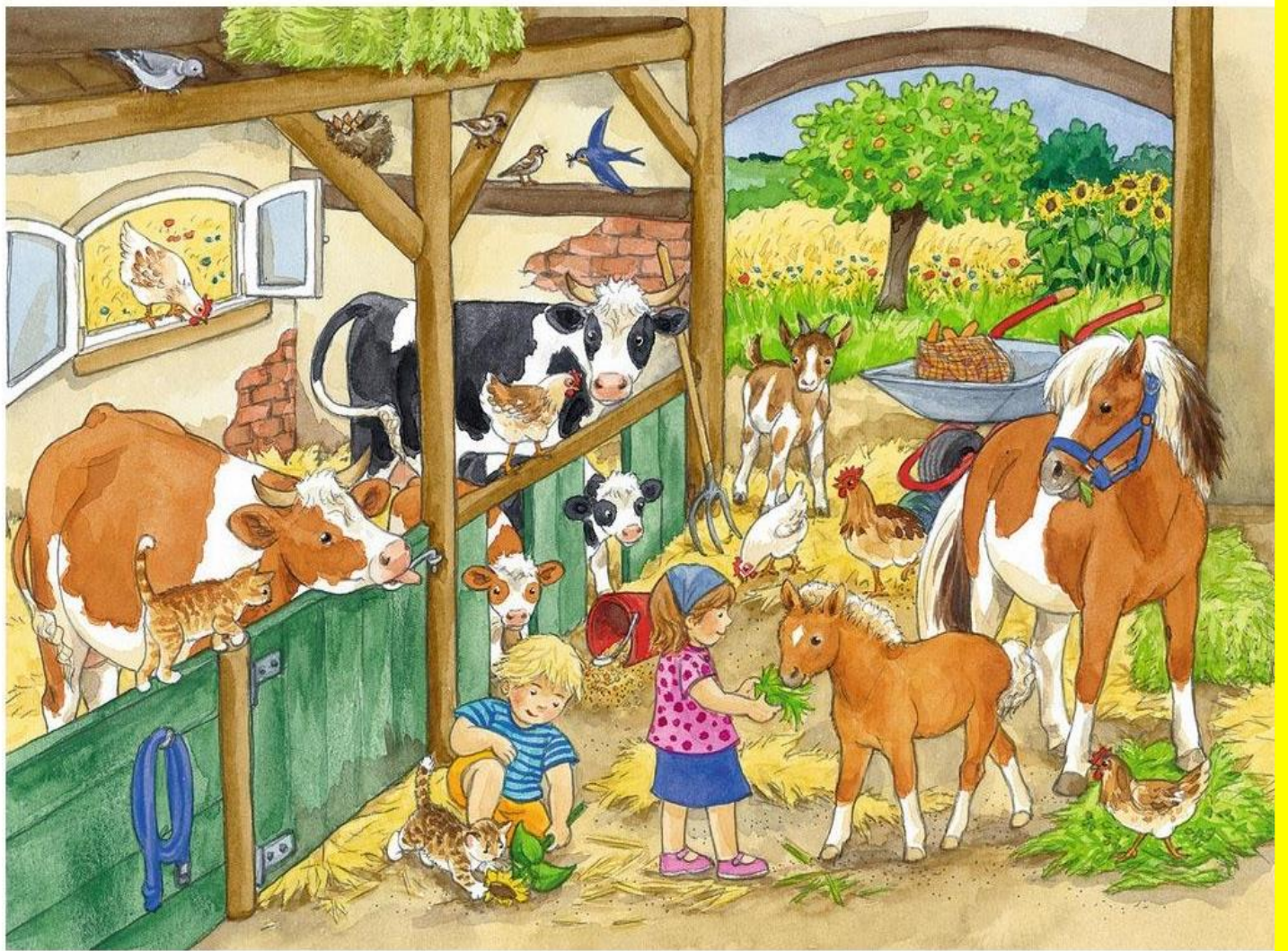
Оларды ызаландыруға, аяқпен тебуге, ауыртуға болмайды

2

Дидактикалық ойын: «Бұл қандай құс?»

Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттейді және оларды ажырата алады.

Ойын барысы: Жүргізуші қарлығаш пен тоқылдақтың суреттерін балаларға көрсетіп, әр қайсының ерекшелігін суреттеп беруді ұсынады. Балалар бұл құстардың ерекшелігін суреттеп, аттарын атайды. Бұл құстарды тағы қалай атауға болады? Олардың қандай пайдасы бар? (тоқылдақ орман дәргері, қарлығаш адамның досы)

3

Дидактикалық ойын: «Не артық?»

Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыра алады

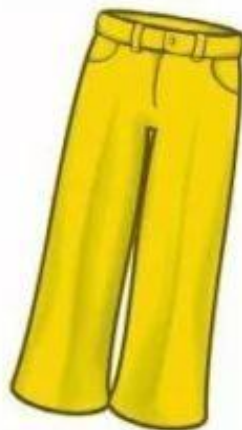
Ойын барысы: Үлгідегідей әр түрлі берілген суреттерден не артық екенін табады. Берілген суреттерді топтастырып, оларды жалпы атауын айтады. Неліктен артық екенін түсіндіреді. Жеке мен жалпы ұғым туралы түсініктерін бекітеді.

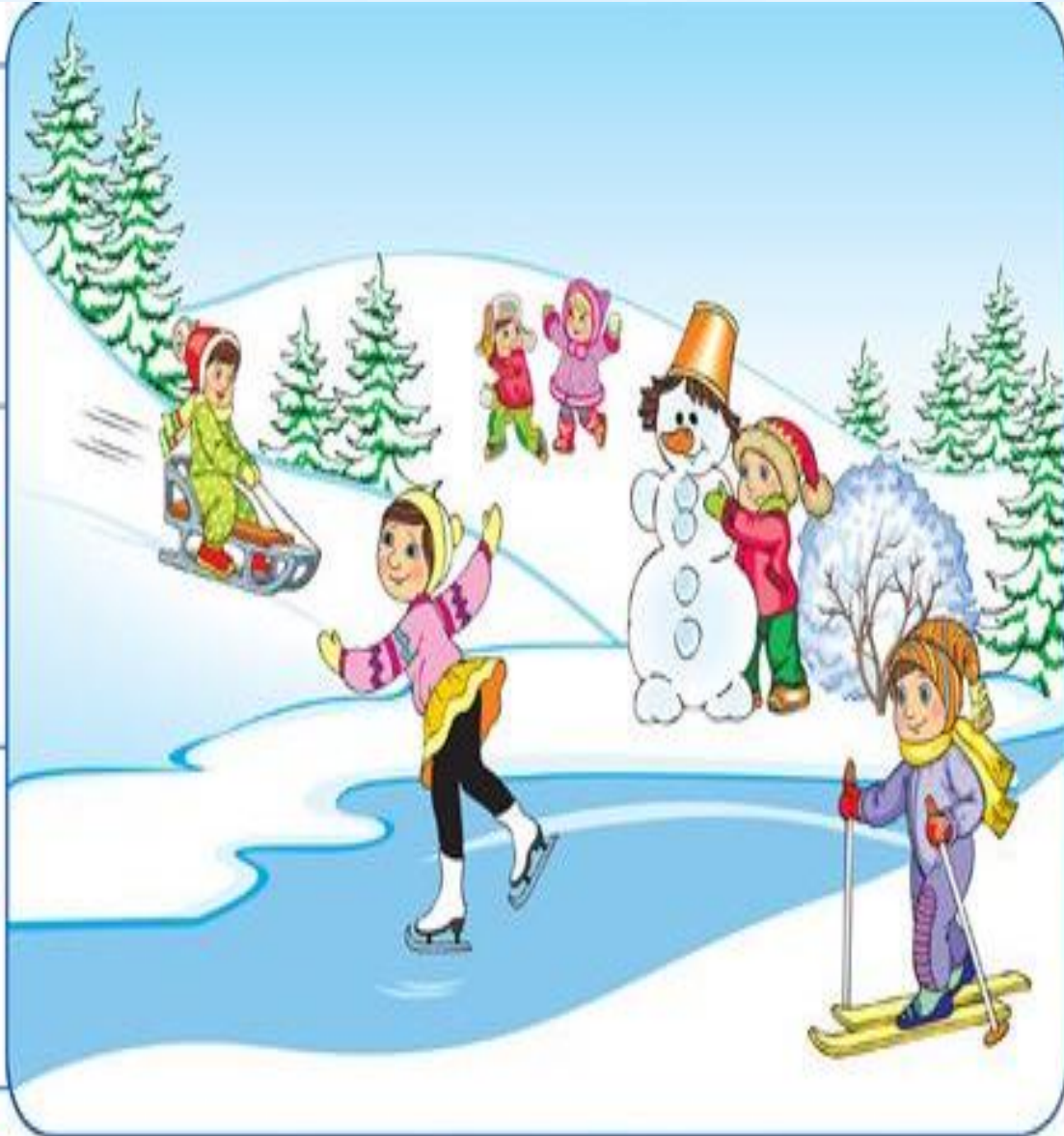
4

Дидактикалық ойын: «Қыс мезгіліне не керек?»

Мақсаты: Балаларға қысқа қажетті заттарды атай алады.

Ойын шарты: Қыс мезгілінің суретінің жанына, қыс мезгіліне қатысты суреттерді ілу.

Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы»

Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен танысады, еңбекті құрметтеуге дағдыланады ,

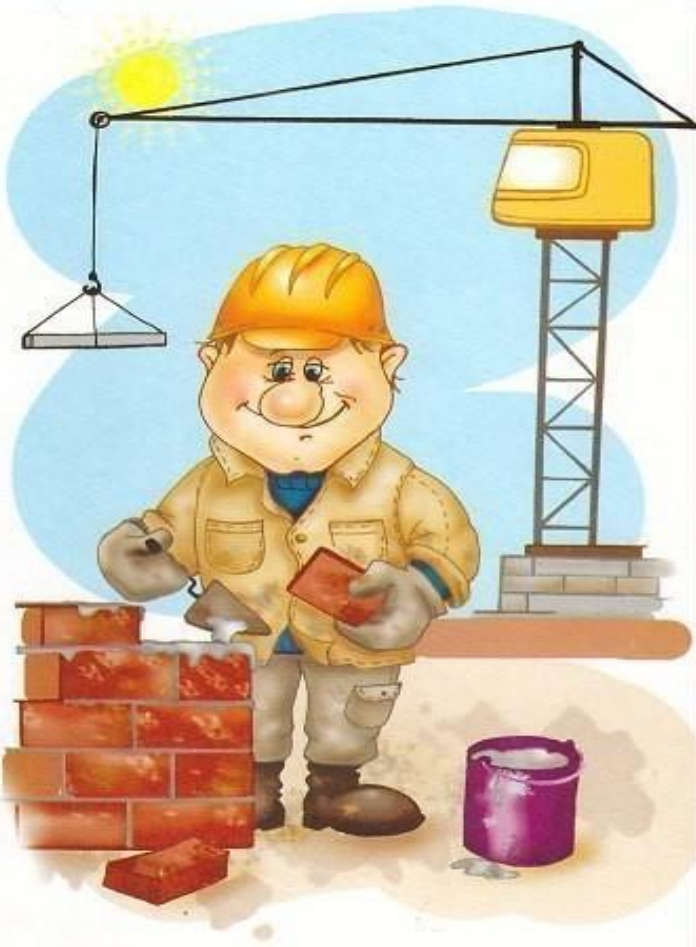
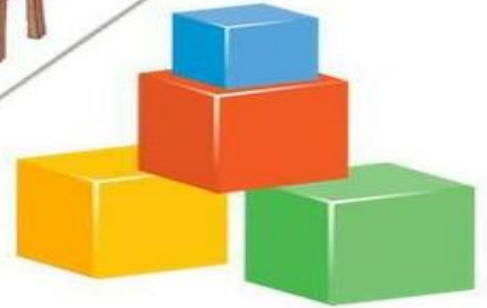
Көрнекіліктер: әр түрлі мамандықтар суреттері

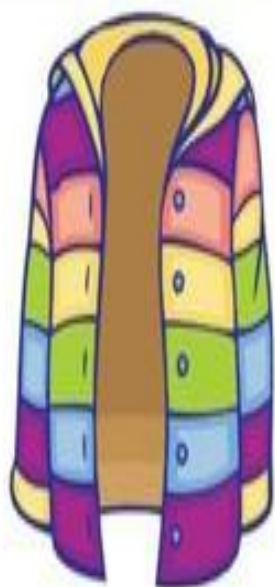
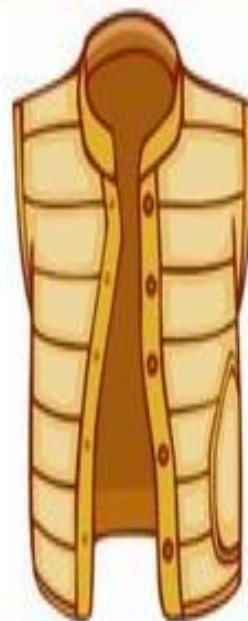
Ойын барысы: суреттер тақтаға іленеді. Бала өзі қалаған мамандығын қарап алады да, сол мамандық туралы әңгімелейді. Неге ұнататынын, қандай жақсылығы барлығын әңгімелейді.

Дидактикалық ойын: «Бұны қай кезде киеді?»

Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін ажырата алад

Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.

Дидактикалық ойын: «Өзім және отбасым»

Мақсаты: отбасы мүшелерін таниды, қадірлейді..

Ойын шарты: суреттер бойынша әңгіме жүргізу.

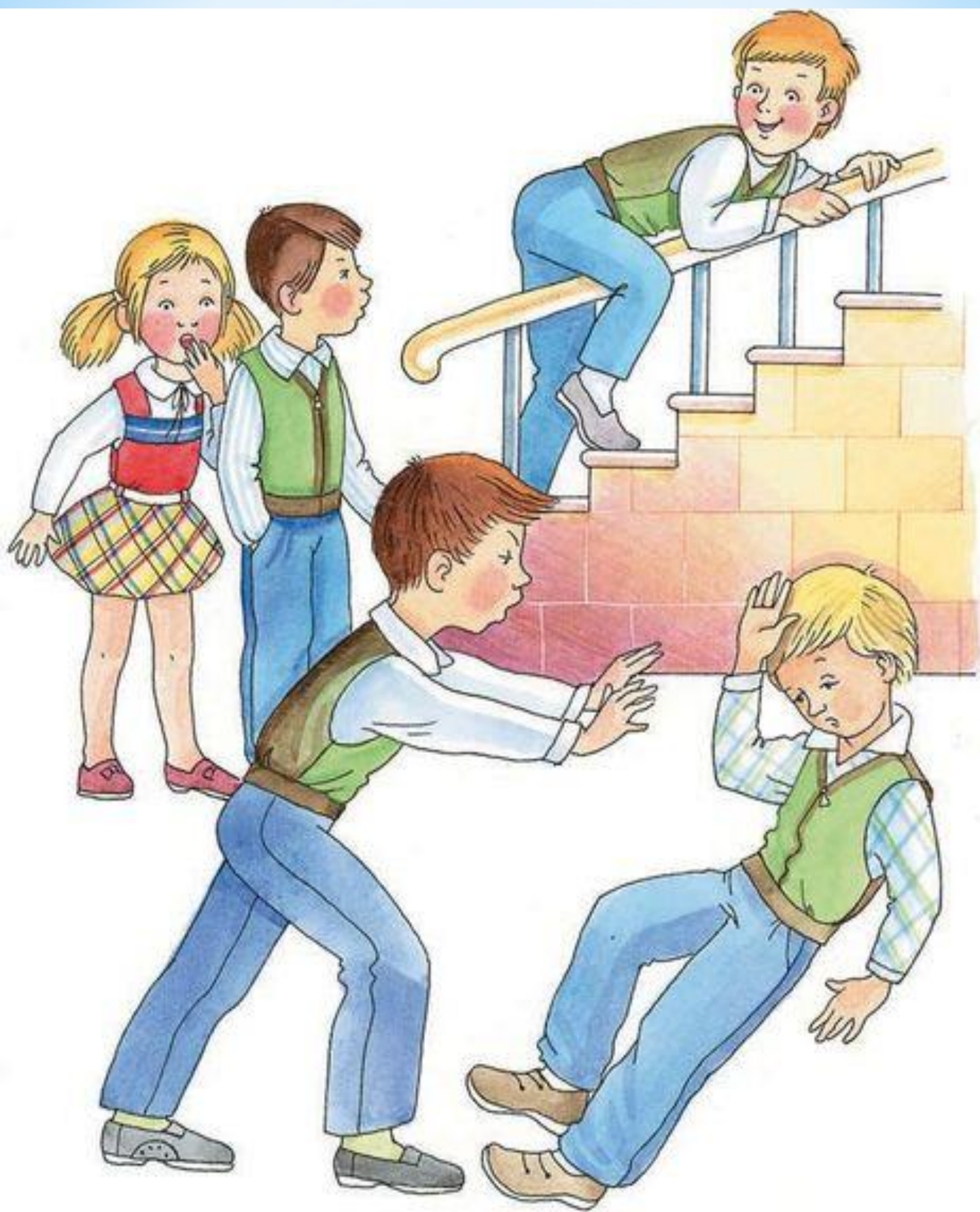
Отбасындағы ата мен әже, ата - баба болып келеді, әкең мен шешен, ата - ана. Ал әпке, аға, ата - ана, балалар отбасының мүшелері болады.

Дидактикалық ойын: «Жақсы әдет» пен «Жаман әдет»

Мақсаты: Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолданады.

Адамгершілікке үйренеді **Ойын шарты:** Столдың үстінде бірнеше суреттер жатыр. Сол суретті алып, суреттегі іс - әрекетің не туралы екенін айтып «жақсы» немесе «жаман» іс - әрекетін ажыратып айтады.

Весна. Помощь взрослым

Курица

Табиғат құбылыстарын ата

Мақсаты: Табиғатта болатын өзгерістерді, олардың жыл мезгілдерін сипаттайды ерекшеліктерді айта алады

«Көңіл күйді көрсету»

Ситуациялық көрініс (сахналау)

- Сыйлаған гүл шоғын қабылдау кезіндегі қуаныш.
- Жақын адамыңмен кездесу кезіндегі шаттық
- Достарыңмен қоштасу кезіндегі мұң
- Өз досыңның жетістігіне мақтаныш
- Өзіңнің жіберіп алған қателігіңе реніш.

«Менің көңіл – күйім қандай?» мұнда ортаға бір бала шығып, өз көңіл-күйін мимикамен, түрлі қимыл-қозғалыстар арқылы көрсетеді. Қалғандары оны тауып айтады.

«Артық сөзді тап» ойыны

Мұнда балаларға суреттер сериясы беріледі. Әрбір серия 4 суреттен тұрады, оның 3 суреті бір тектес және оларға тән ортақ қасиет бойынша біріктіріледі де 1 сурет алып тасталынады. Суреттер сериясы

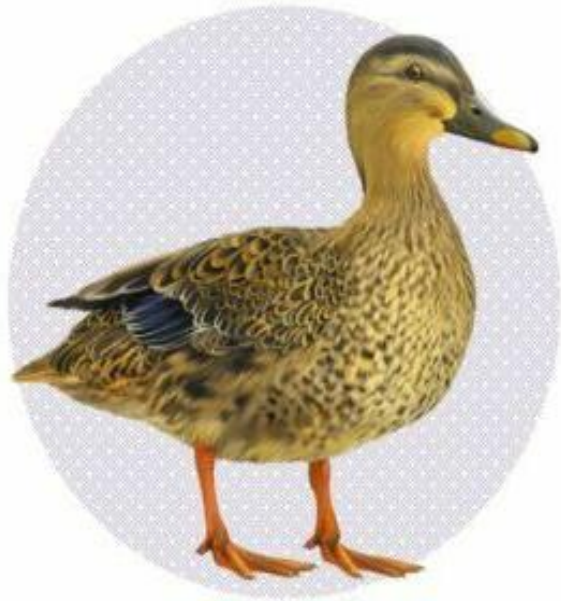
1. әке, ана, дәрігер, апа
2. нан, сүт, ірімшік, қаймақ.

«Төлің тап»

Мақсаты: Үй жануарлары туралы білімдерін кеңейеді, олардың төлдерімен танысады

Шарты: Үй жануарларының төлдерін тауып сызықтар арқылы қосады

Бау-бақша ойыны

13

Мақсаты: жеміс пен көкөністің айырмашылығын таба алады

Ойын шарты: Үстелге муляждарды немесе нақты жемістер мен көкөністерді қояды. Оның қасына екі себет қояды, бірін көкөністерге, екіншісін жемістерге салады. Балаға бір затты бір-бірден алып, оны себетке салу керек: «Өрік - жеміс, өйткені ол ағашта өседі» және т.б.

«Не қайда жатыр?»

14

Ойынның мақсаты: Баланың ой өрісін кеңейеді, ойлау қабілетін дамиды.

Ойынның мазмұны: Тәрбиеші балаларға кез келген затты айтады. Ойынға қатысқан балалар сол заттың қайда жатқанын анықтап, сипаттайды.

15

«Дүкен»

Ойынның мақсаты: Балаларды рөлдерге бөлініп, сол рөл бойынша әрекет жасай алады.

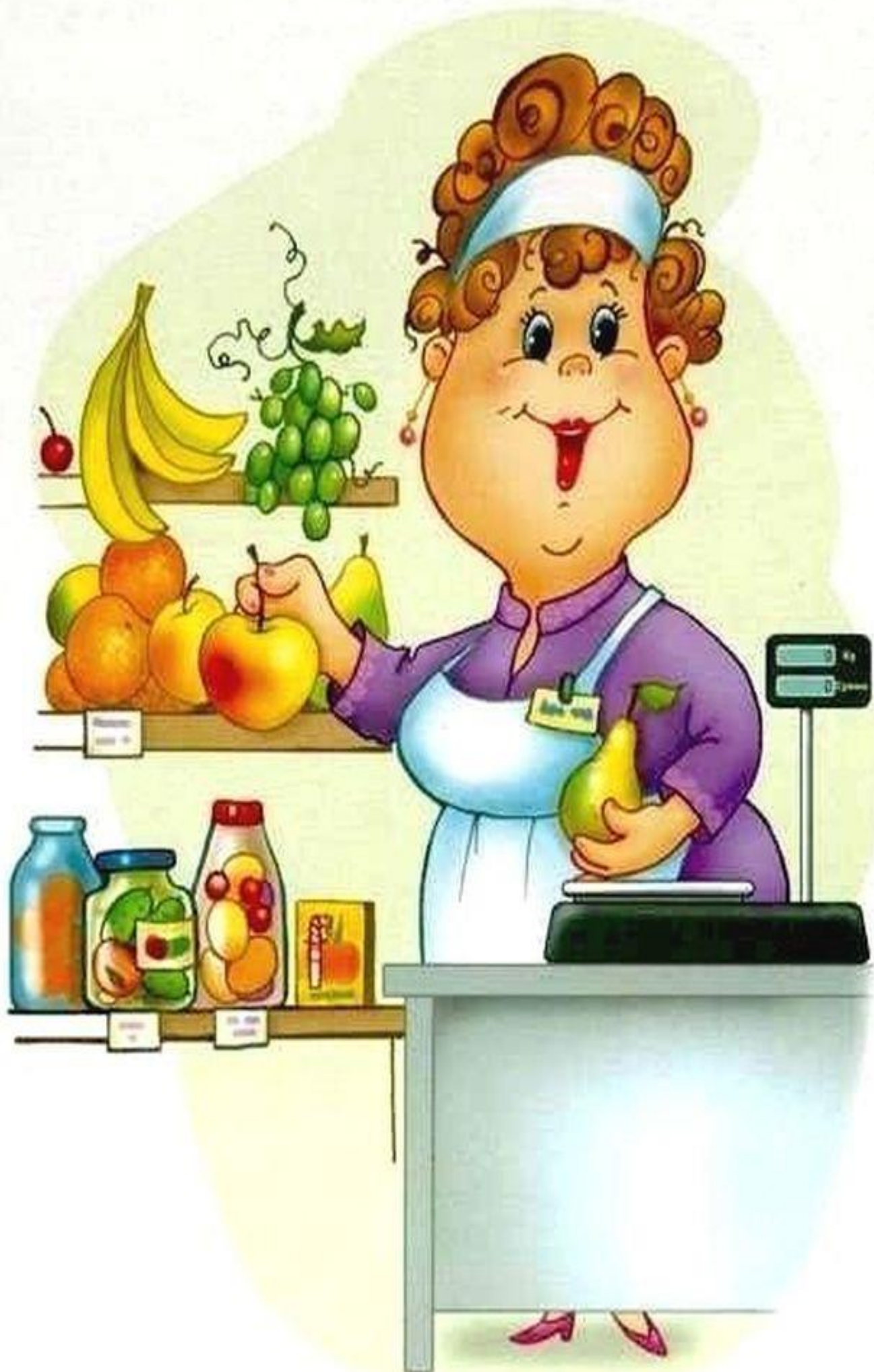
Ойынның мазмұны: Бір баланы сатушы етіп, қалған балалар сатып алушы болып ойнайды.

(Мысалы, Сатушы «Келіңіз, сізге не керек?» деген сөздерімен және сатып алушылар «Рахмет» сияқты мейірімді сөздерді қолдана білуге үйрету).

16

Ойынның мақсаты: Ыдыс аяқ түрлерін ажырата алады.

Ойынның мазмұны: Тәрбиеші ыдыс аяқтың суретін береді. Балалар ол ыдыс аяққа не салатынын айтады мысалы: қантты қант салғышқа және т.б.

«Кім? Не?» (зат есімдер)

17

Ойынның мақсаты: Жанды жансыз заттарды ажырата алады.

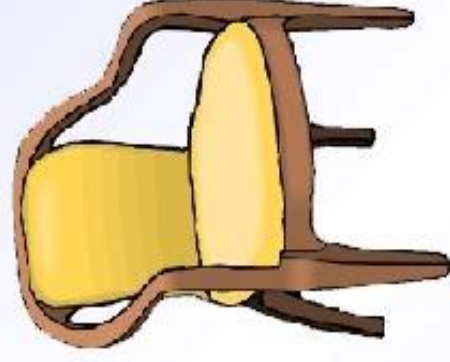
Ойынның мазмұны: Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?, жансыз болса не? Сұрағы қойылады.

«Керісінше айт»

18

Ойынның мақсаты: Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйренеді.

Ойынның мазмұны: Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады да допты лақтырып кез келген сөзді айтады. Балалар сол сөзге керісінше сөзді айтады. Мысалы: ақырын-жылдам, суық-ыстық.

Тірі табиғат

Өлі табиғат

«Сөз қос»

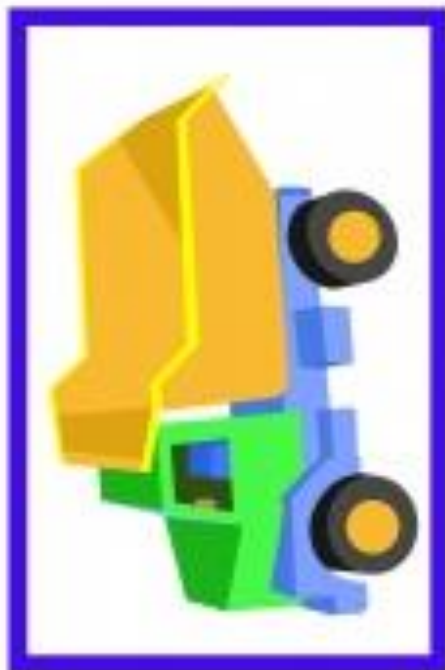
Ойынның мақсаты: сөзге сөз қосып, сөйлем құрастырта алады

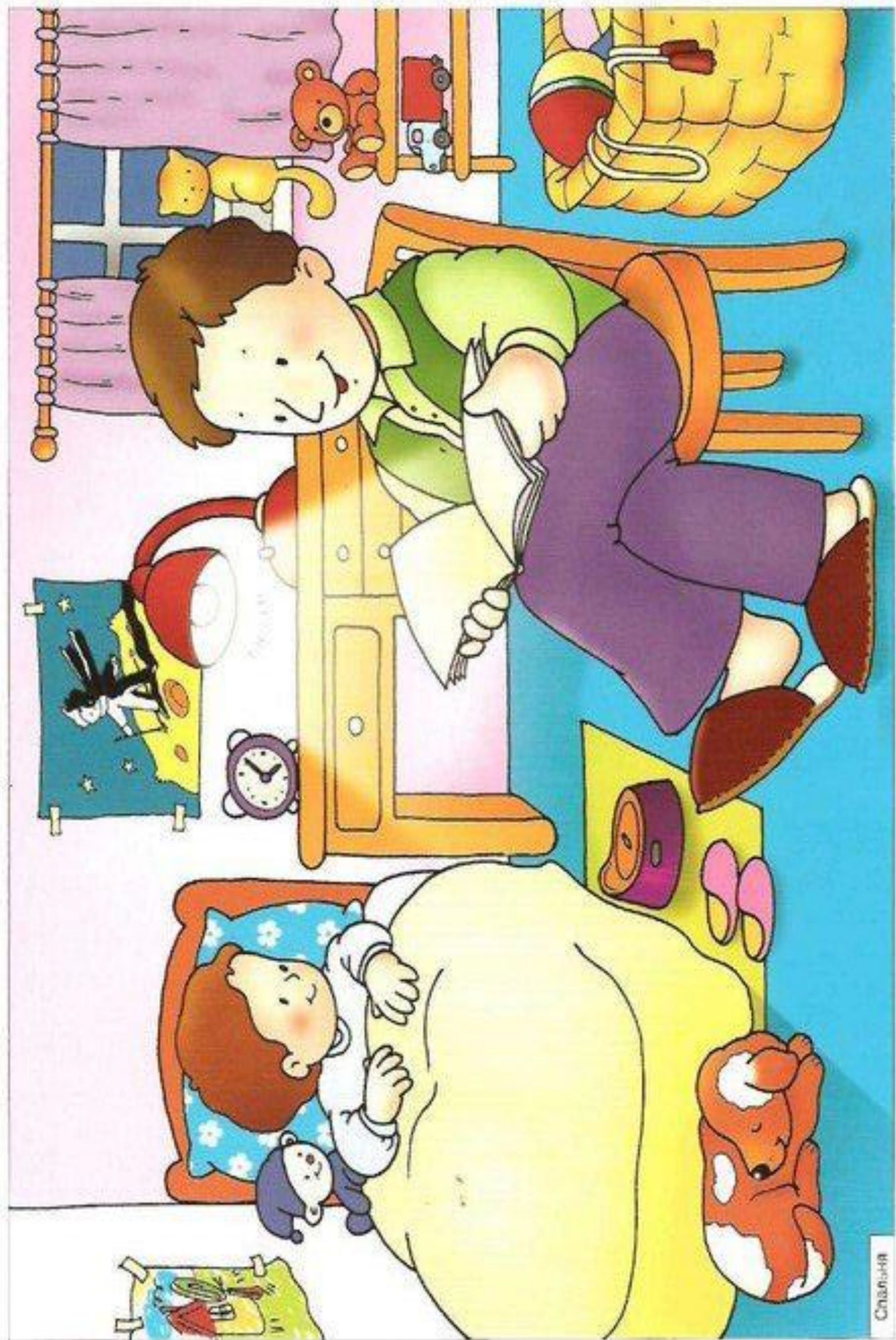
Ойынның мазмұны: балаларды екі топқа бөлік өткізуге болады. Тәрбиеші сөз айтады, балалар сөзге сөз қосып, сөйлем құрайды.

«Сиқырлы суреттер»

Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлау қабілеті, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту.

Ойынның мазмұны: Балалар алдарындағы үлгі бойынша бөлінділерден сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсынады.

**Танымдық дағдыларды
дамытуға арналған
дидактикалық ойындар
картотекасы**

«Үлкен заттарды тап»

1

Мақсаты: көлем ұғымын түсінеді
Заттарды көлеміне қарай ажыратады

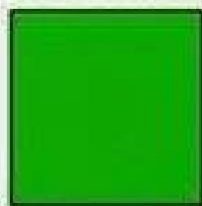
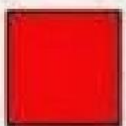
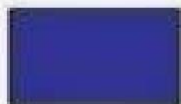
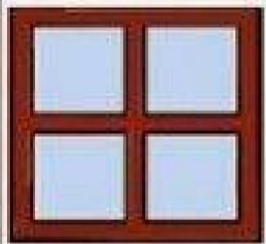
Шарты: суреттердің ішінен үлкен
заттарды тауып, аттарын атап, түстерін
ажыратады

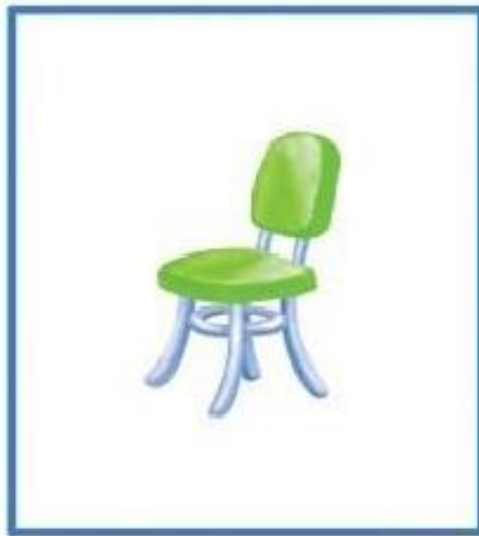
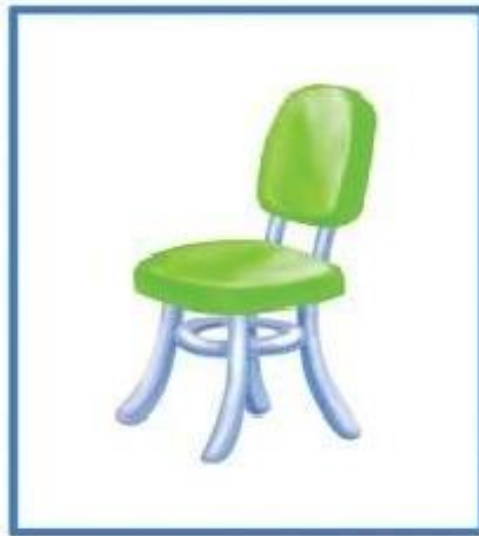
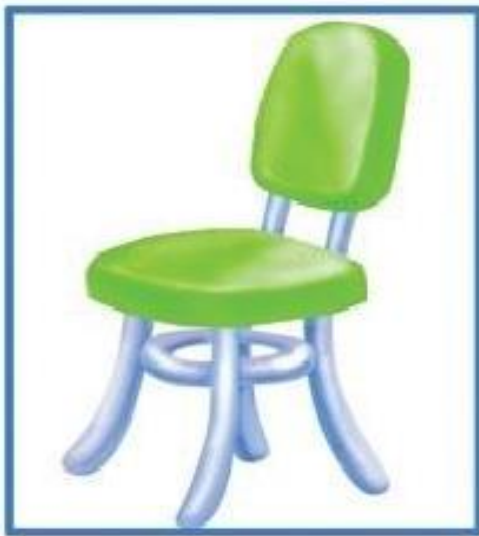
«Қандай пішінге ұқсайды»

2

Мақсаты: заттарды пішіндеріне
қарай ажыратады
Ойлау қабілеттерін дамиды

Шарты: заттардың пішініне
қарай төрт топқа бөлу.

3

«Заттарды сандармен сәйкестендіреміз»

Мақсаты: реттік санауға үйренеді
Суреттегі заттарды сандармен сәйкестендіре алады

«Не қайда тұр»

Мақсаты: кеңістікті дұрыс бағдарлауға үйренеді. Айналадағы заттарды дұрыс атай алады.

Шарты: суреттегі заттардың қай жақта орналасқанын табады

4

Оң жақтан сол жаққа
жүріп бара жатқан
кейіпкерді тап

10/12/17

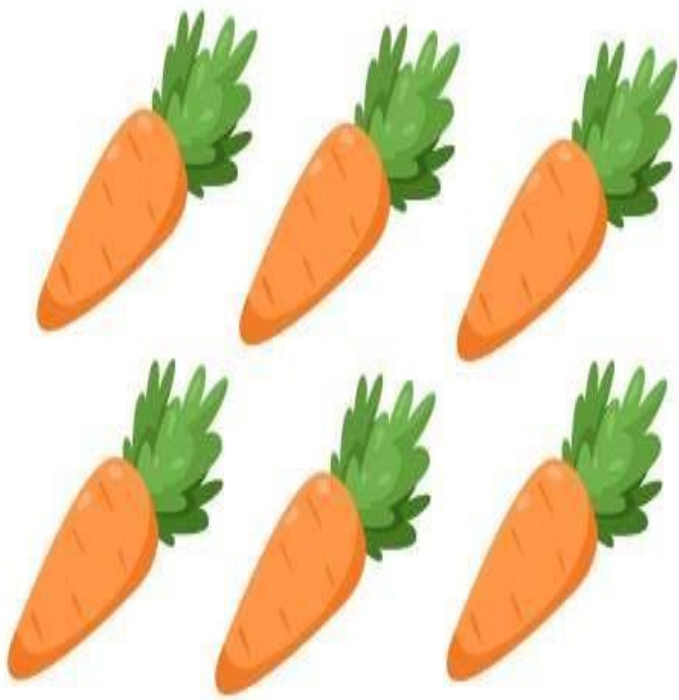
4

Күлшеқызға
сол жағында тұрған
гүлді сыйла

10/12/17

5

6

5

4

4

5

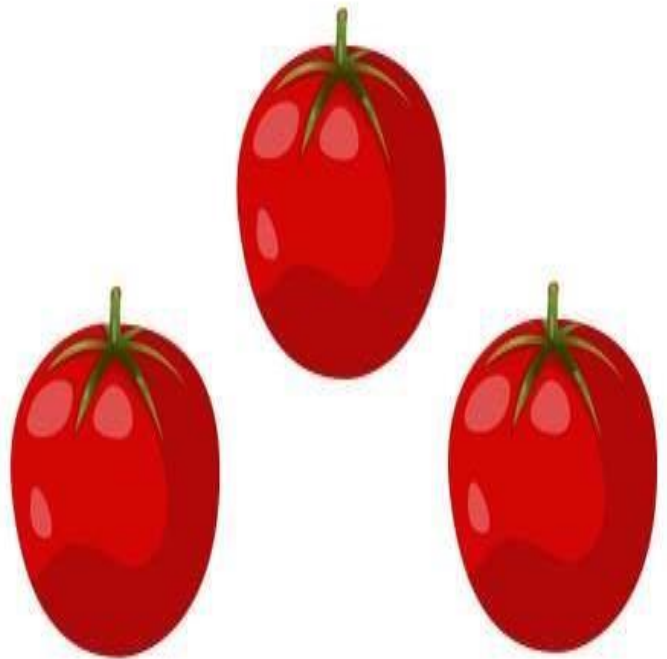
3

7

6

9

2

7

3

5

«Жемістерді сана»

Мақсаты: балалардың жеміс туралы ойларын дамыту. Реттік санауға үйрету.

6

«Қашан болады»

Мақсаты: тәулік бөліктері туралы түсініктерін дамиды.

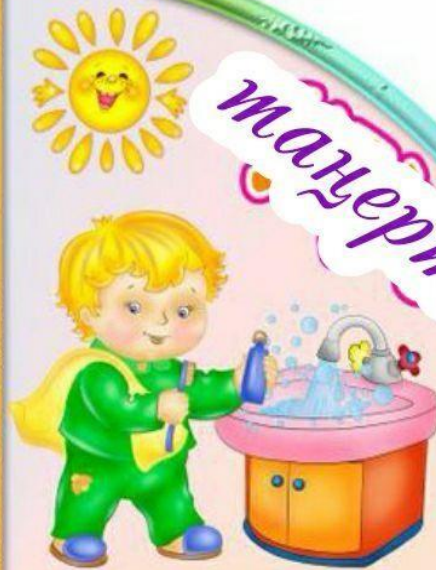
Шарты суреттердігі баланың қай уақытты көрсетіп тұрғанын табады.

түн

таңертең

кешке

күндүз

7

«ағаш па, гүл ма?»

Мақсаты: өсімдіктер туралы ойларын дамиды, ағаш пен гүлді ажыратады

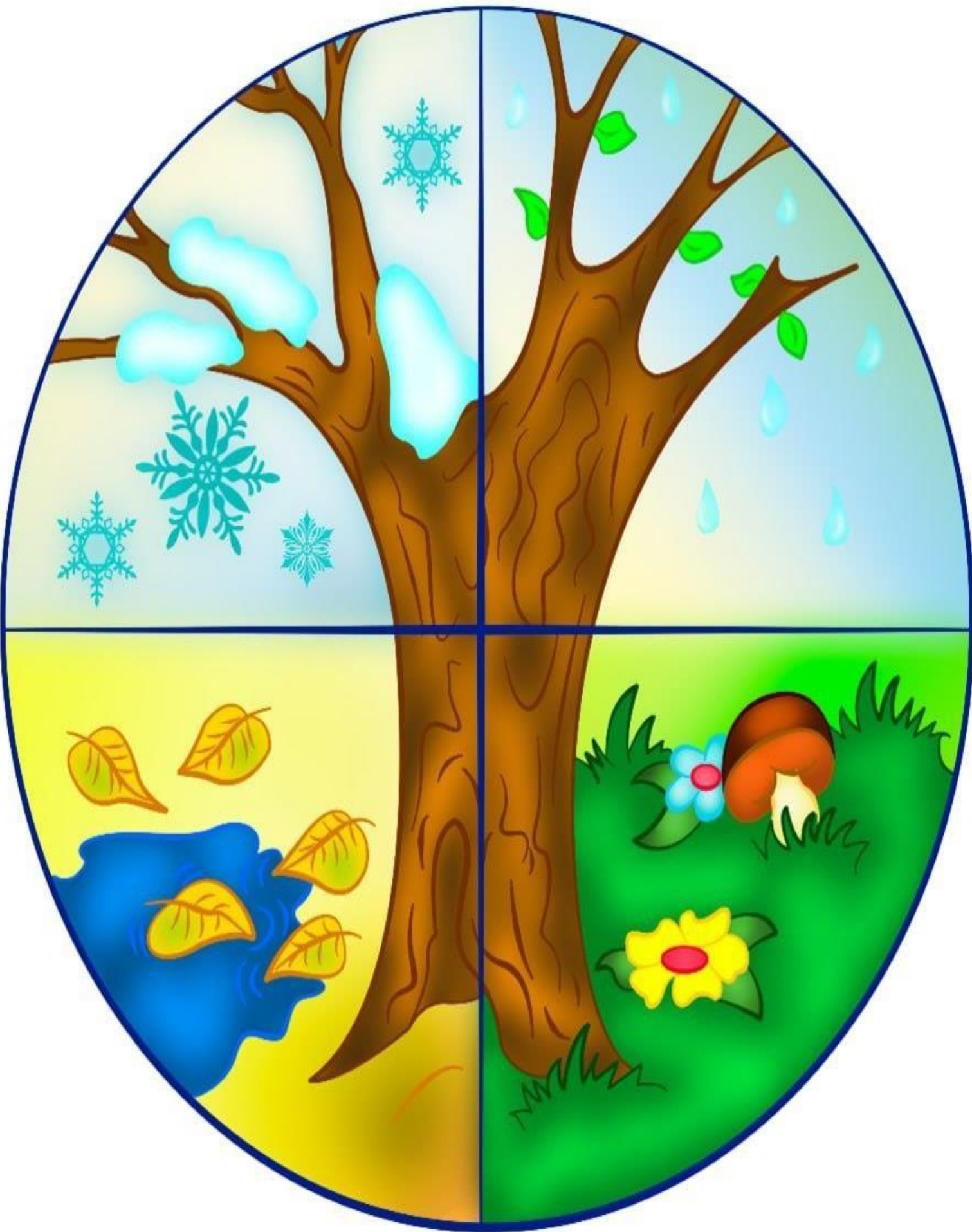
Шарты: ағаштар мен гүлдерді екі топқа бөледі.

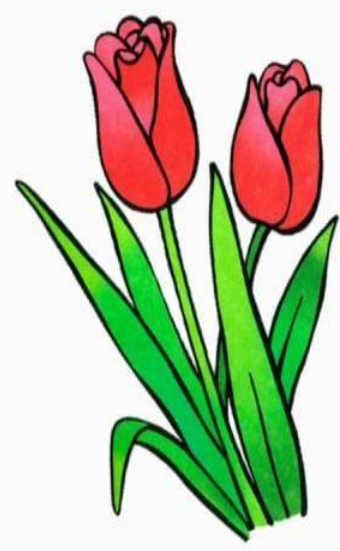
8

«Бұл қай кезде болады?»

Мақсаты: жыл мезгілдерін ажырата алады

Шарты: әр жылмезгіліне тән өзгерістерді суретке қыстырғыштармен орналастырады

Береза (ле(о)
иш(о)в(и)це

9

«Рәмізімізді тап»

Мақсаты: Өз елінің рәміздерін тани біледі, қастерлейді

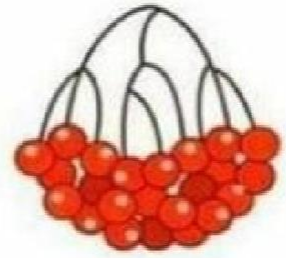
Шарты: әр түрлі елдің туларының суреттерін қойып, балаларға қазақстан республикасының туының суретін табады

10

«Құстар немен қоректенеді»

Мақсаты: құстар туралы білімдерін кеңейеді. **Шарты:** құстар мен қоректері лотосын ойнайды

11

«Арнайы көліктер»

Мақсаты: көліктер туралы түсінік қалыптасып, Құрастыру біліктерін артады

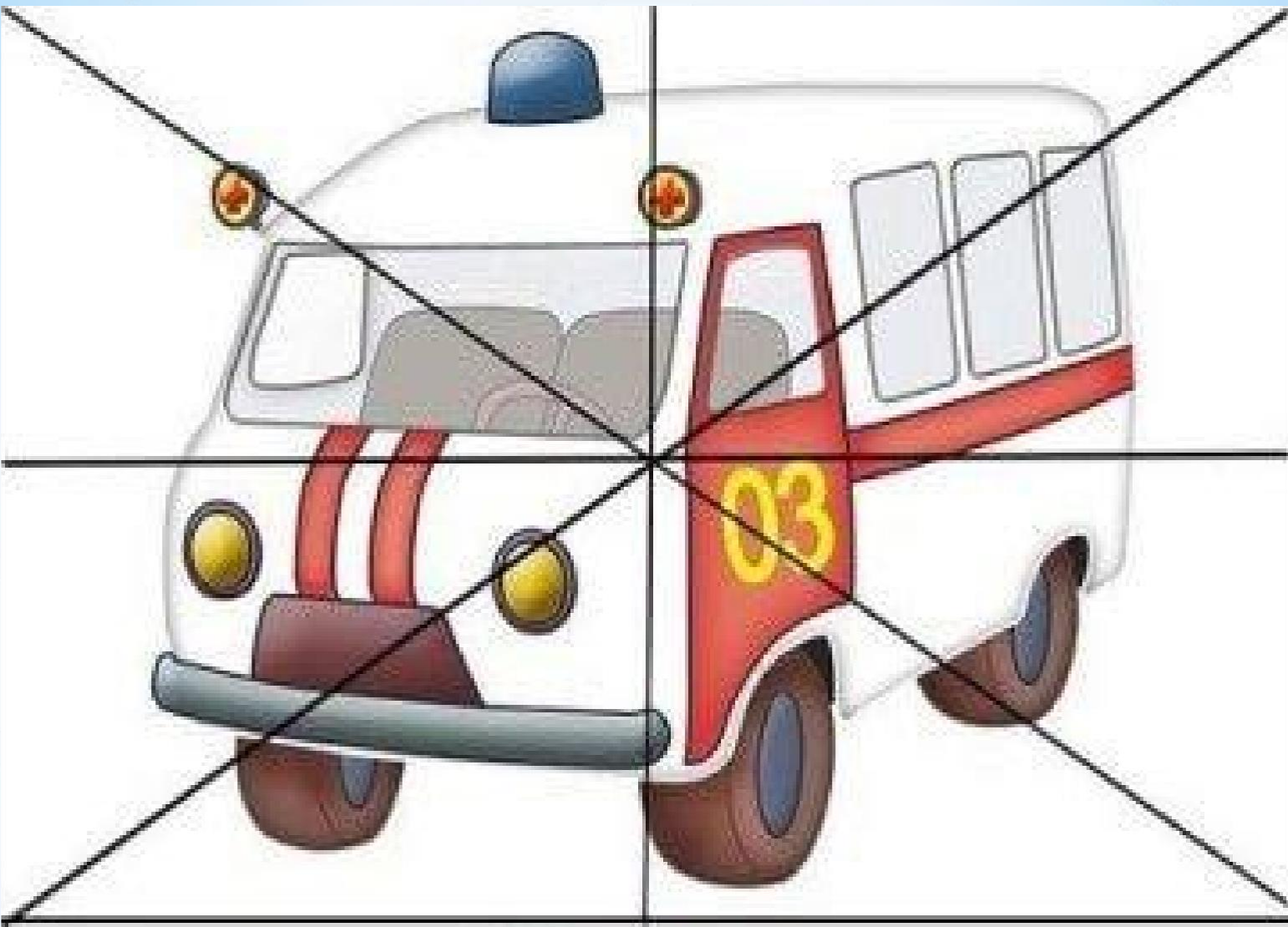
Шарты. Көліктерді үлгіле қарап құрастырады

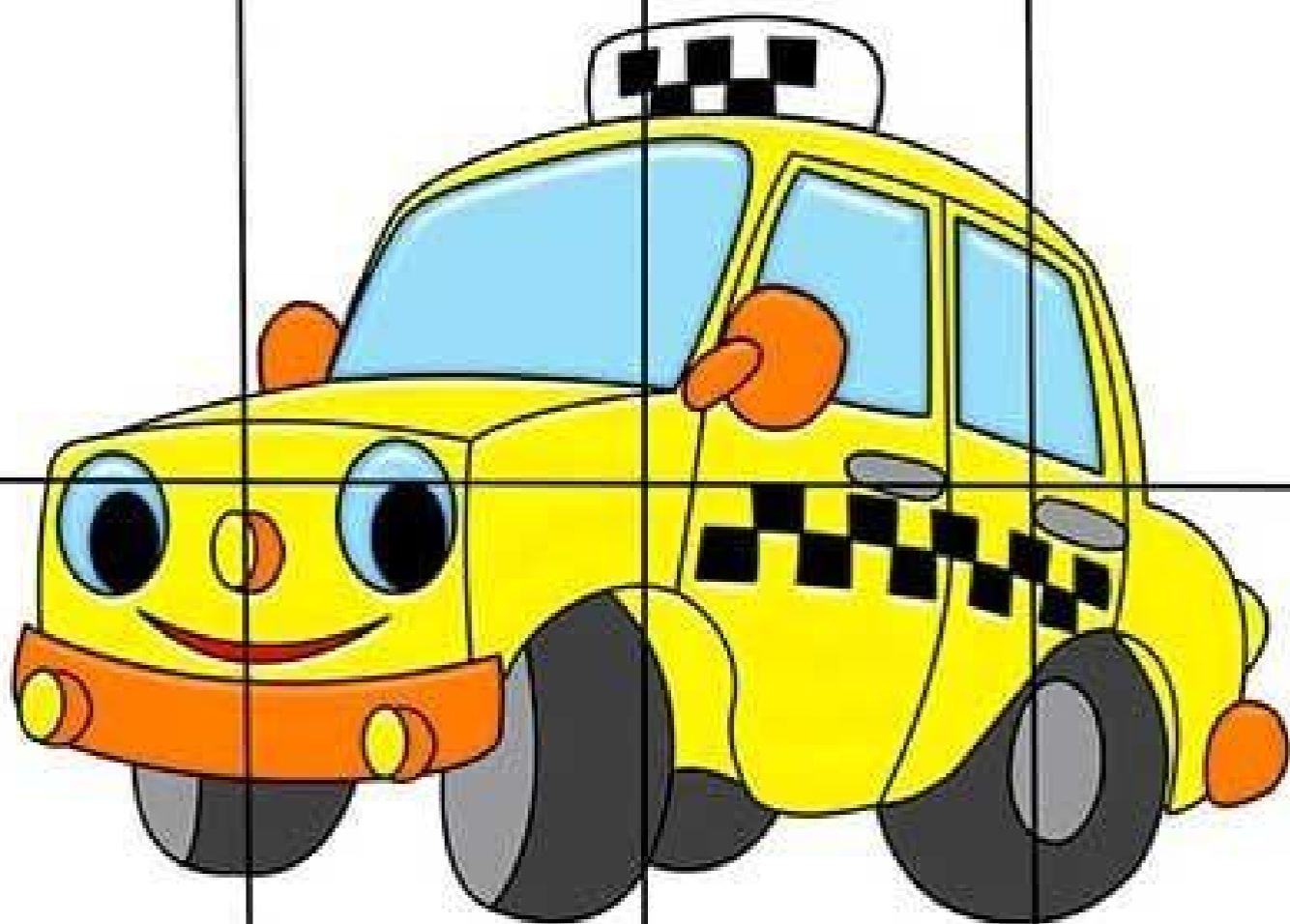
12

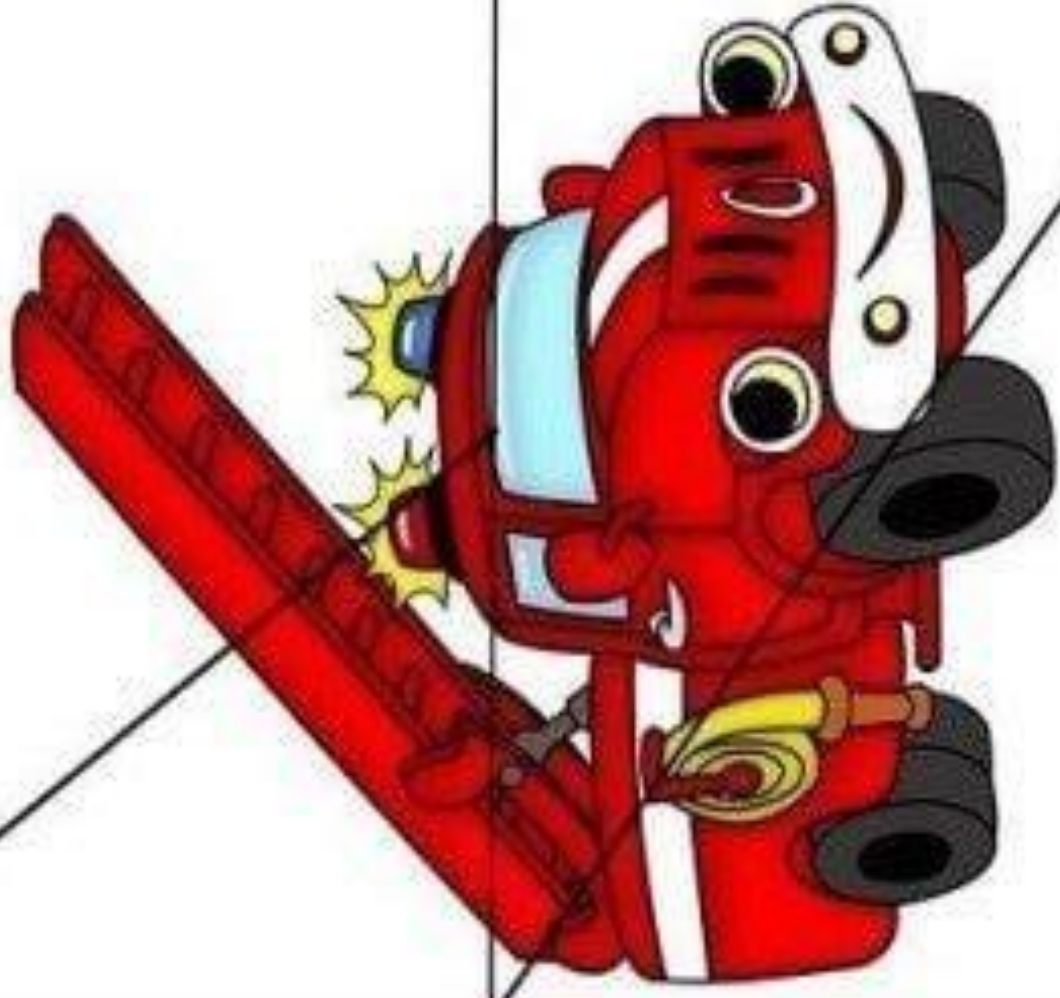
«Неге қолданамыз»

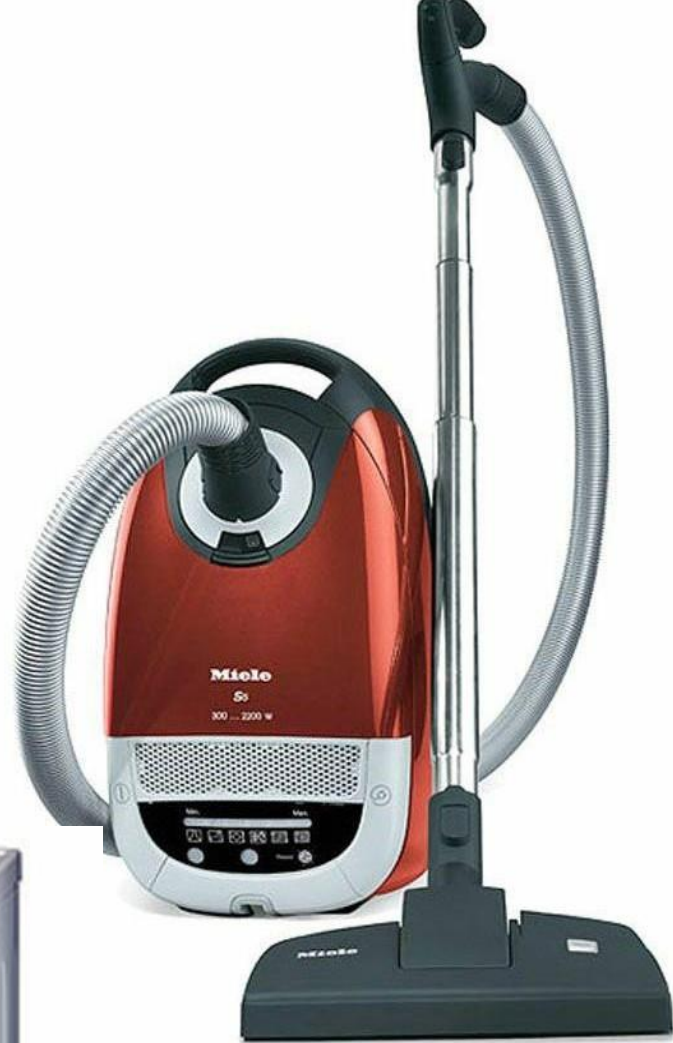
Мақсаты: тұрмыстық техникалардың қолданылу мақсатын ажыратады

Шарты: тұрмыстық техникалардың суретін көрсету, оларды неге қолдану керектігі жөнінде сұрайды

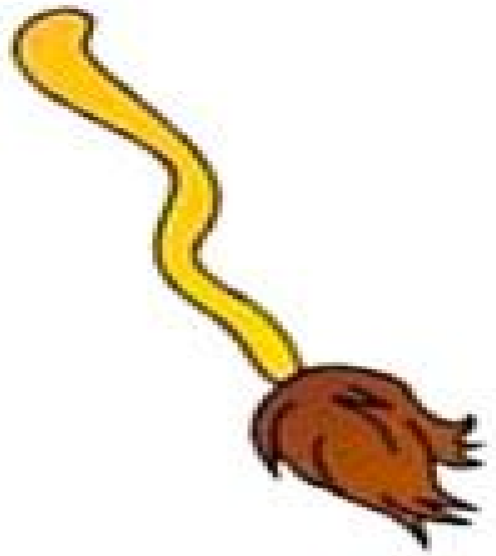
«Кімнің құйрығы ұзын?»

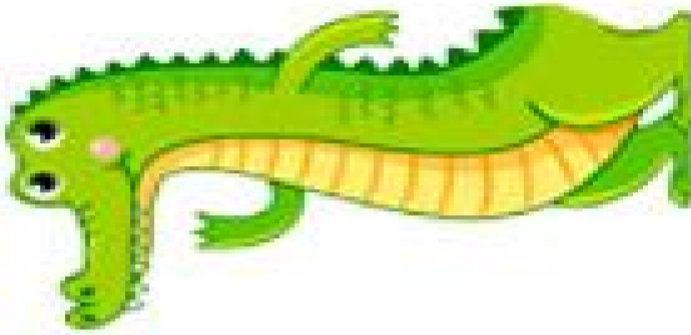
Мақсаты: Қарама-қарсы мөлшердегі заттарды ұзындығы мен ені бойынша салыстырады, сөйлеу барысында «ұзын», «қысқа», «кең», «тар» ұғымдарын қолдана алады

«Доппен ойнау»

Мақсаты: «Жоғары-төменде», «астында-үстінде», «сол жақта-оң жақта» ұғымдарын түсінеді

. Көрнекілік: доп. Ойынның мазмұны: 1-вариант. Балалар екі командаға бөлінеді. Жіп керіліп, оның екі ұшынан ұстап тұруға болады. «Доп төменде» деген бұйрық берілісімен екі бала /әр командадан/ бірден допты жіптің астынан алып өтеді де, «доп жоғарыда» деген бұйрық берілісімен жіптің үстінен лақтырады. Әрі қарай ойынды ойыншылардың келесісі жалғастырады. Ешқандай қате жібермеген команда ұтып шығады.

15

Біреу және көп»

Мақсаты: «Біреу және көп» ұғымын ажырата алады

Шарты Тәрбиеші балалардан заттардың арасынан бір және көп заттарды табуды өтінеді.

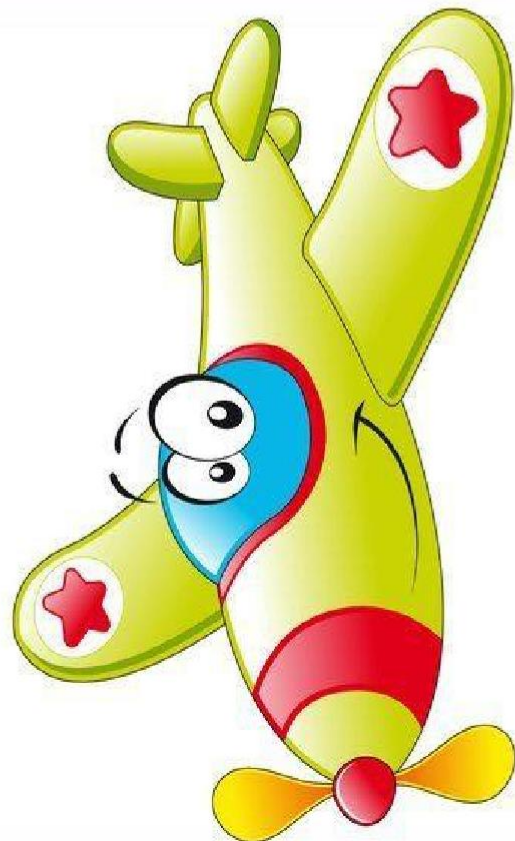
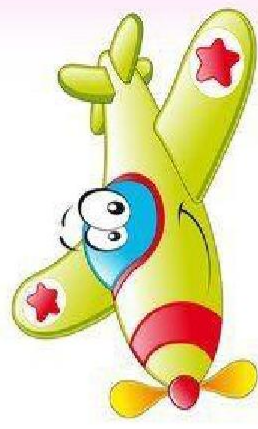
16

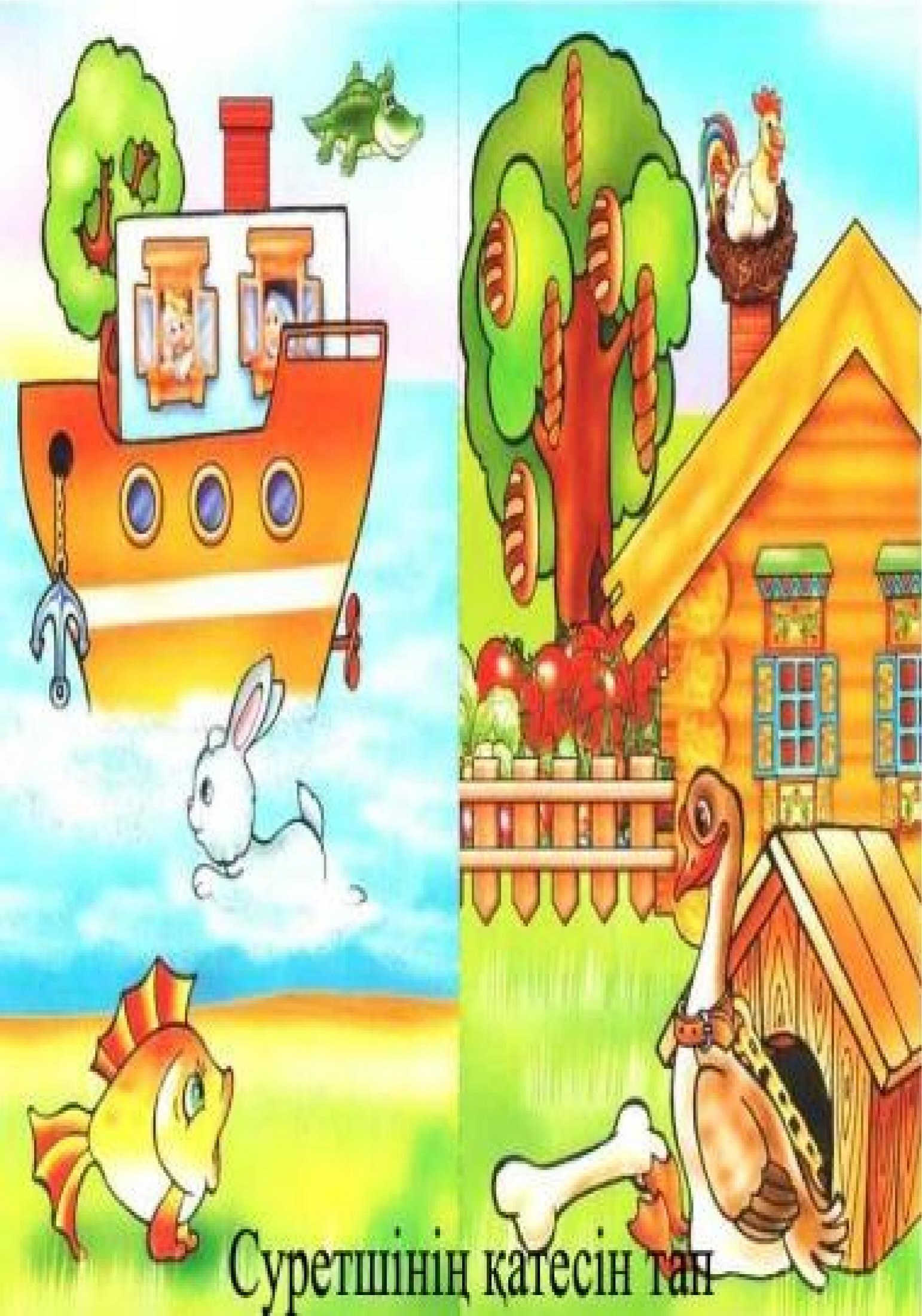
«Суретші қай жерде қателесті?»»

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеті дамиды, суреттегі сәйкессіздікті таба алады

Суретшінің қатесін тап

Түрлі түсті шар

Мақсаты: Балалар түстерді ажырата алады.

17

Шарты: Тәрбиеші балаларға шарды таратады да, өзі бір түсті атайды.

Орнында отырған бала тез орнынан тұрып , ортаға жүгіріп шығуы тиіс.

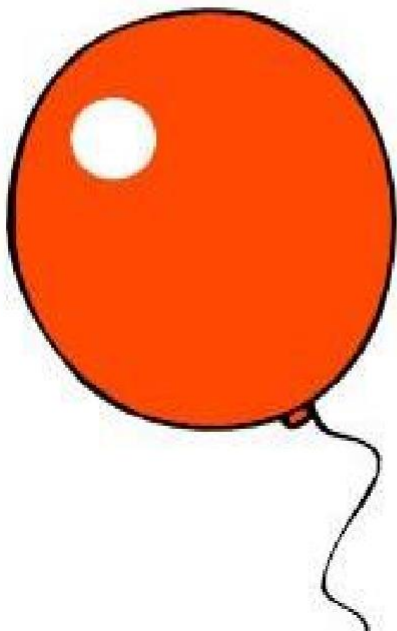
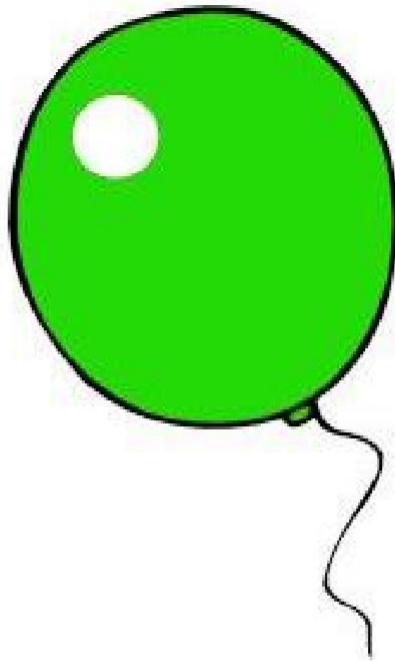
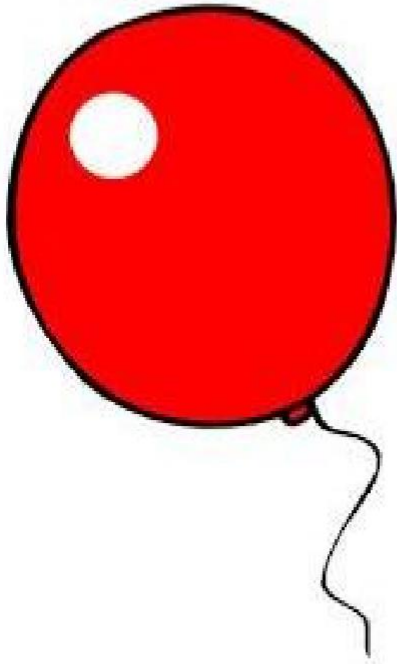
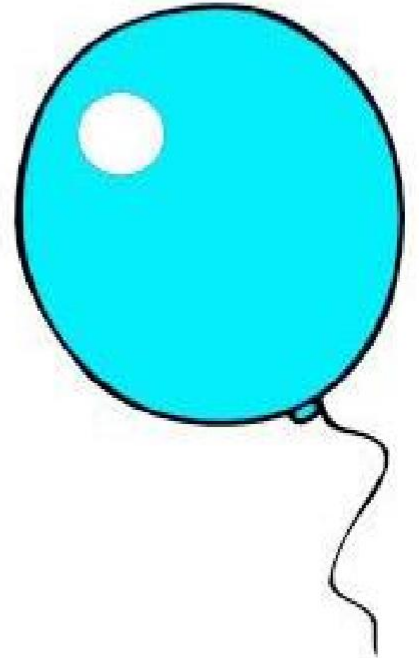
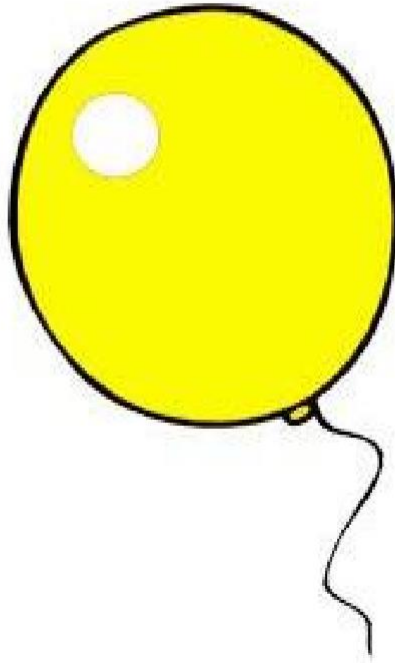
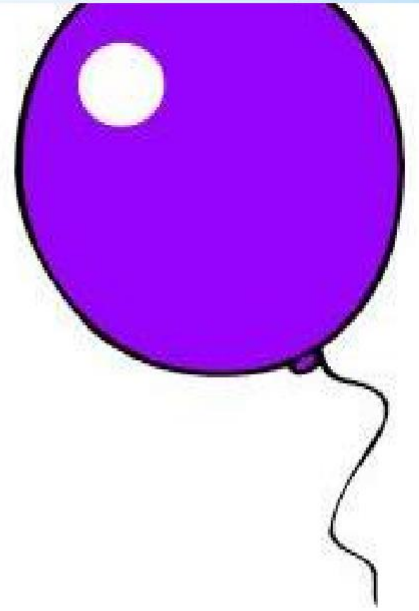
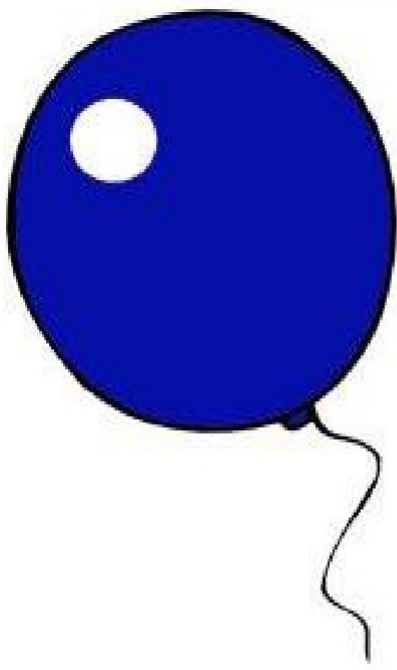
Үлкен- кіші

Мақсаты: Заттардың мөлшерін , шамасын салыстырады.

Ойынның барысы: Балалар үлкен – кішкентай қонжықтарды анықтайды.

Үлкен қонжықтарды бір жаққа , кішкентай қонжықтарды бір жаққа қою ұсынылады.

18

**Шығармашылық
дағдыларды дамытуға
арналған дидактикалық
ойындар картотекасы
№1**

«Жасырынған жануарларды тап»

1

Мақсаты: үй жануарлары туралы түсінік қалыптасады жануарларға қамқорлық танытуды біледі.

Шарты: ағаштардың артына жасырынған жануарларды табады

«Құйыршығын тап»

2

Мақсаты: жануарлар туралы білімдерін кеңейеді

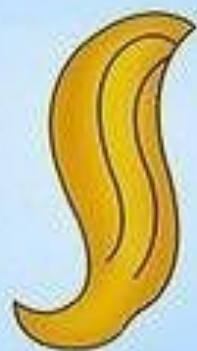
Шарты: жануарлардың құйыршығын табады

Очень
важный
канал

Очень
важный
канал

3

«Не артық»

Мақсаты: ағаштар туралы білімдері қалыптасып, табиғатқа қамқорлық жасауға үйренеді.

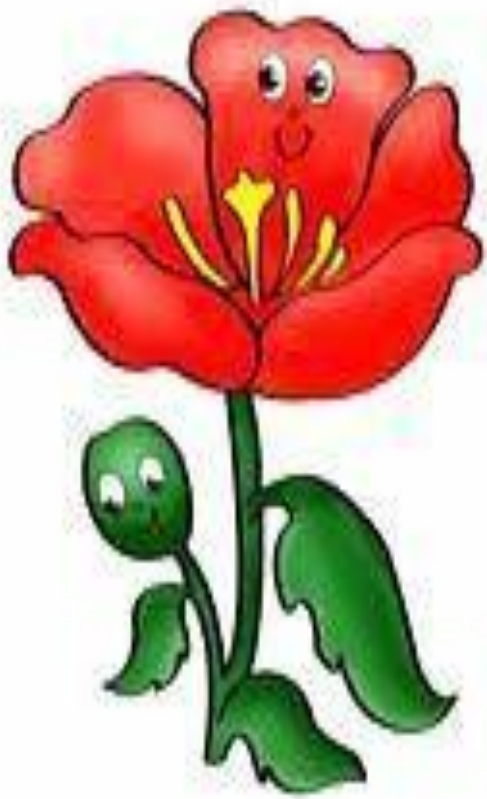
Шарты: ағаштарды гүлдерден ажырату артығын табады

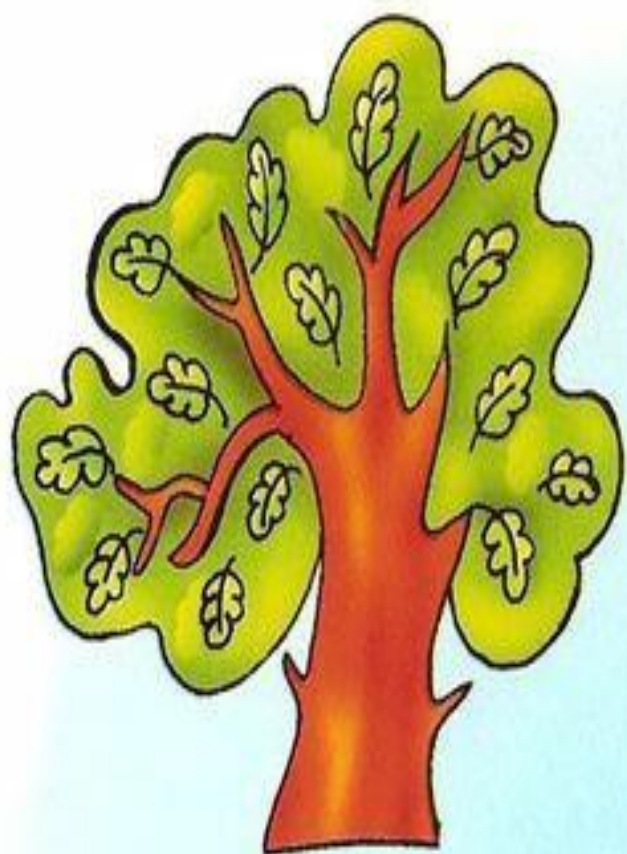
« Көліктің дөңгелектері»

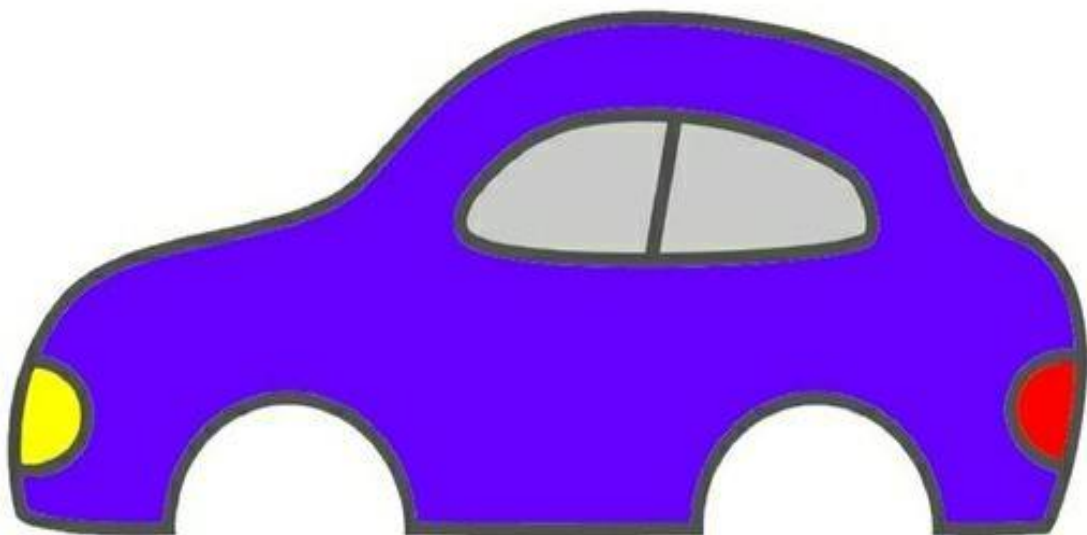
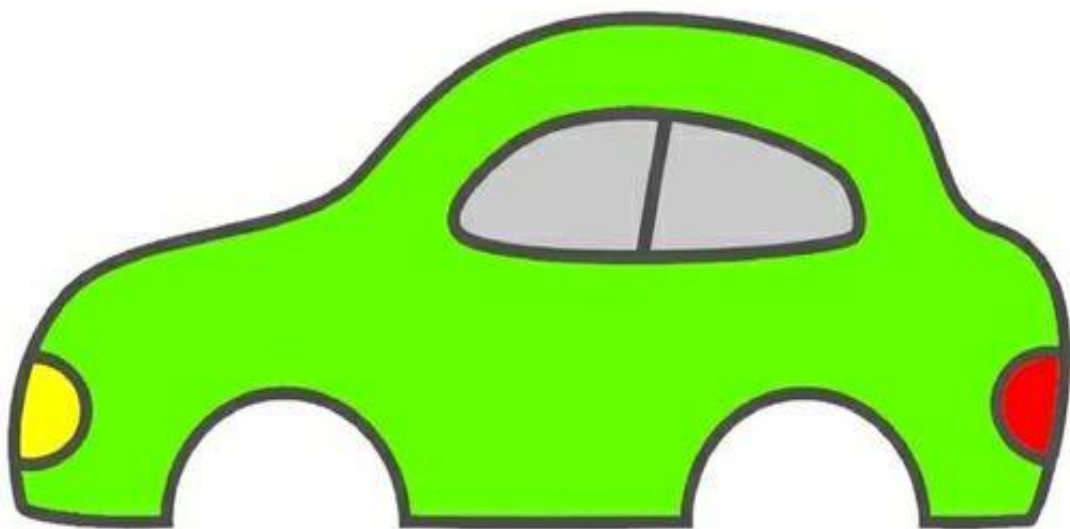
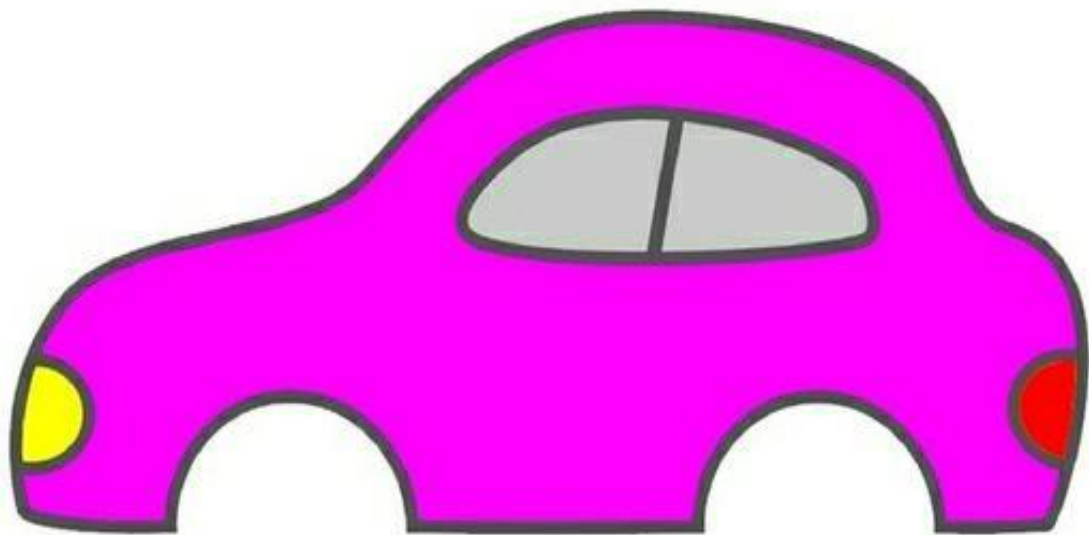
4

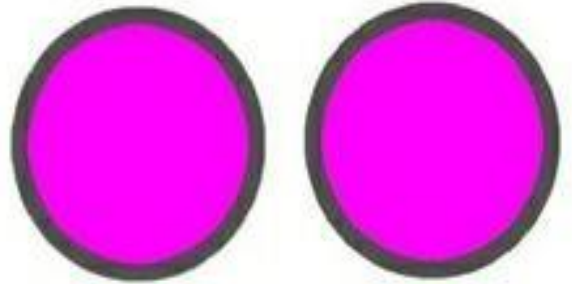
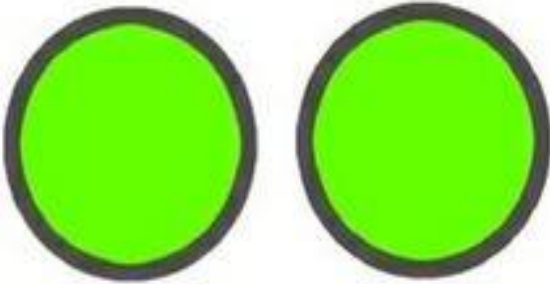
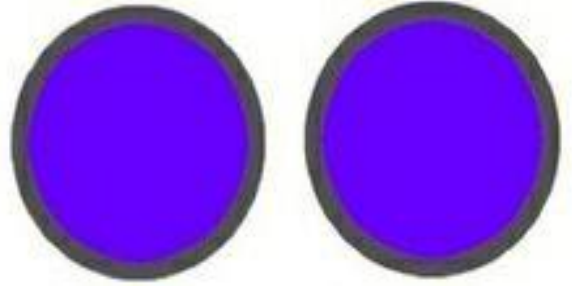
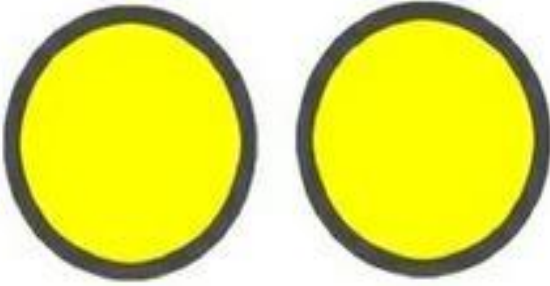
Мақсаты: түстерді ажыратады. Көліктің бөлшектері мен танысады

Шарты: көліктердің түсіне сай дөңгелектерді орналастырады

5

«Менің үйім»

Мақсаты: үй туралы білімдерін қалыптасып, үй құрылысымен таныстыру.

Шарты: үйдің сұлбасын беру оған не жетпейтінін басқа суреттердің ішінен табады.

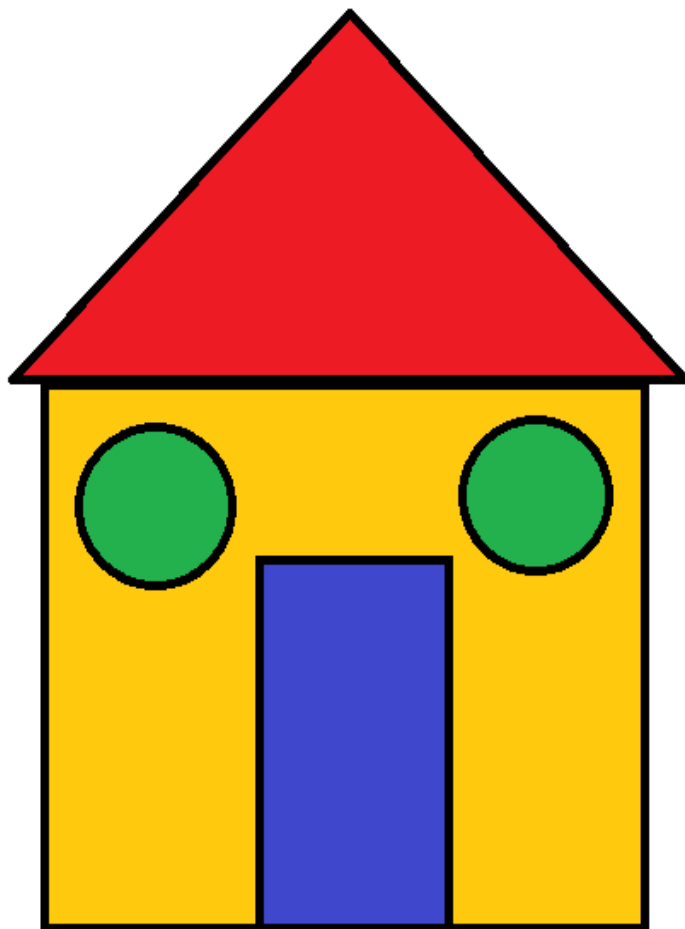
6

Қай аспап жоқ?

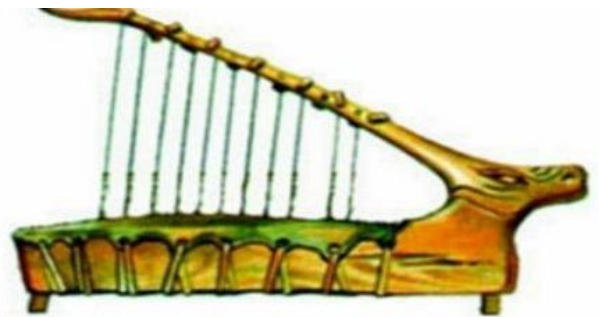
Мақсаты: Балалардың зейіні дамиды.

Есте сақтау қабілеті қалыптасады

Ойынның барысы: Педагог тақтаға музыкалық аспаптардың суреттерін іледі, балалар суреттерді көреді, көздерін жұмады, көздерін ашқанда қай суреттің жоқекенін табу керек.

7

Тында да.айт

Мақсаты: айналадағы заттардың дыбыстарын бір-бірінен ажырата ды, фонематикалық есту қабілетін дамиды

Құрал: ағаш, металл қасықтар, доп, қағаз, кітап,суы бар стақан, қоңырау, кілттер. балалар үстелдегі заттарды қарап алады. Сосын тәрбиешіге теріс қарап отырады, ал тәрбиеші заттардың дыбысын шығарады, балалар дыбысты танып толық жауап береді : «Бұл қоңыраудың сыңғыры» т.с.с.

8

«Күн түн»

Мақсаты: тәулік бөліктері туралы білімдерін кеңейеді

Шарты: күн мен түн тәулік бөліктеріне тән суреттерді жапсырмамен жапсырамыз.

Күн

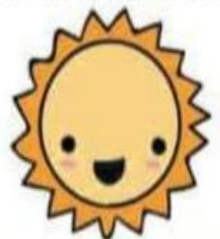
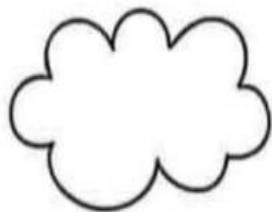
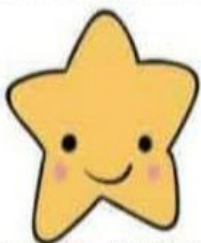

Түн

КҮН

ТҮН

9

«Көлеңкесін тап»

Мақсаты: кір жуғыш машина туралы білімдерін дамиды, қолдану мақсатымен танысады

Шарты: киімдердің көлеңкесін табады.

10

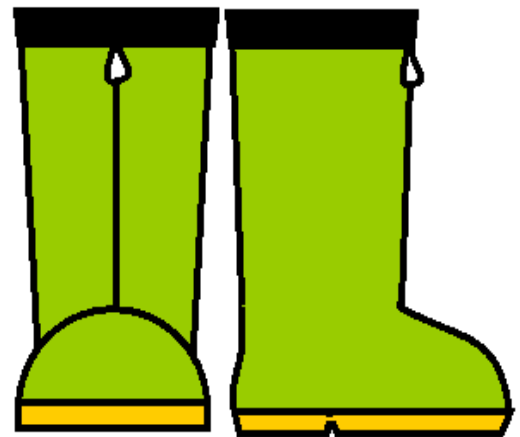
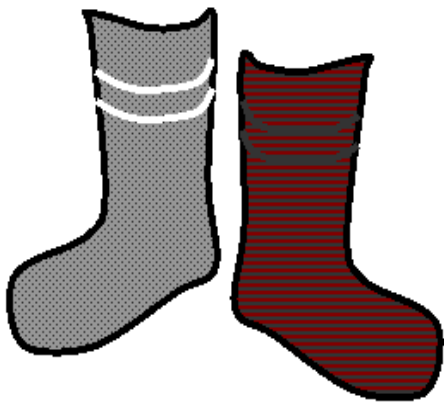
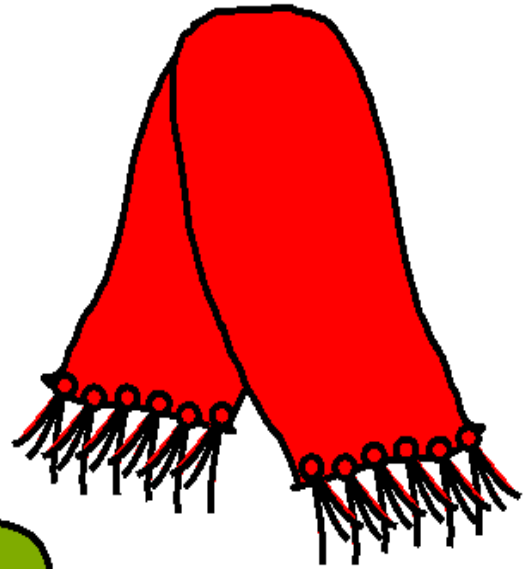
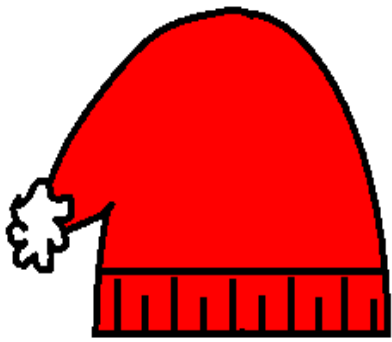
«Түстерін дұрыс тап»

Мақсаты: түстерді ажыратады.

Шарты: гүлдергесу құю түсіне сай орналастырады

«Шырша»

11

Мақсаты: түстерді ажыратады

Шарты: шыршаны
пішіндерден құрастырады.

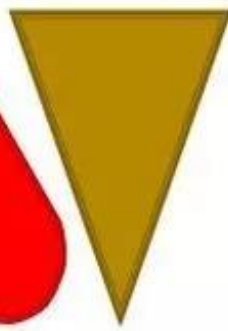
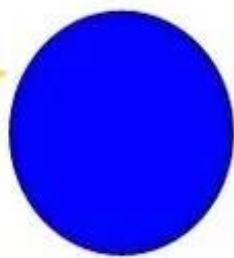
Түстерін дұрыс табады.

«Қысқы спорт түрлерін ата»

12

Мақсаты: қыс мезгіліндегі спорт
түрлері туралы білімдерін
қалыптасады

Шарты: жасырынған суреттердің
қандай спорт түрі екенін айтады.

ped-kopilka.ru

ped-kopilka.ru